

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, MARCH – KOVO 5, 2015 • Vol. CVI Nr. 27 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-04-15

ŠIAME NUMERYJE:

Mūsų Brolis –
Algimantas Kezys – 6 psl.

Lietuvoje atradusi
pašaukimą – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Nematomas frontas Lietuvoje ir už Atlanto

Vincas Sruoginis (viduryje) atsakinėjo į gausiai susirinkusiųjų klausimus apie pokario Lietuvos partizanų kovą ir filmo kūrimo peripetijas. Kairėje – Laurynas Misevičius, dešinėje – Vilius Žalpyš.

Darius Kuzmicko nuotr.

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

„Aš toli gražu nebuvo pirmūnu nei lituanistinėje šeštadieninėje mokykloje, nei lietuvių bendruomenėje iki savo senelio Aniceto Simučio (vieno žymiausių pokario lietuvių diplomatų išeivijoje – red. past.) mirties, – po garsiojo „Nematomo fronto“ dokumentinio filmo išleidimo apsilankęs Portlande gausiai susirinkusiems savo tautiečiams pasakojo Vincas Sruoginis. – Gyvenau patogų amerikietiško ‘jankio’ gyvenimą, dirbau su komercine reklama ir buvo labai paprasta: sukuri filmuką, gauni riebų čekį, po to atostogauji kur nors Hawaii arba Miami. Tačiau Anapilin iškeliajus mano seneliui, manyje tarsi kažkas prabudo – nuo to momento tapau tikrą tik-

riausiu Lietuvos patriotu.”

Kuomet į 38-ojo Portlando tarptautinių filmų festivalio programą LR garbės konsulo Randy L. Miller ir šio miesto Lietuvių Bendruomenės apylinkės dėka įtrauktą „Nematomą frontą“ susirinko sausakimša salė žiūrovų, vietinės LB vadovė Ingrida Misevičienė ėmėsi sudėtingos misijos atgabenti režisierių Vincą Sruoginį į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Šiaurės Vakaruose gyvenančių Amerikos lietuvių susidomėjimas neseniai išleistu 8 metus trukusio sukurti filmo apie legendinį partizaną Juozą Lukšą-Daumantą režisieriumi buvo išskirtinis – tiek dalyvių nebent būtų susirinkę į susitikimą su Portlande septynis sezonus žaidusiu Lietuvos krepšinio milžinu Arvydu Saboniu. – 2 psl.

Naujos ir senos Nepriklausomybės dienos tradicijos

Žr. 4–5 psl.

Nantucket salos, Massachusetts valstijos, Lietuvių Bendruomenė pirmą kartą kartu susirinko paminėti Lietuvai ir kiekvienam lietuviui svarbią datą – Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Vasario 16-ąją kartu giedodami Lietuvos himną ir suaugę, ir vaikučiai pajuto stiprų sielos ryšį su gimtine Lietuva ir suprato svarbą puoselėti ir didžiuotis Lietuvos istorija, kultūra, pasiekimais. Veikla bendruomenėje įgavo dar didesnę prasmę – visa tai perduoti savo vaikams.

Editos Paužaitės nuotr.

– 1861 m. kovo 5 d. Lietuvoje panaikinta baudžiava –

Prezidentė: grėsmės yra realios

Baltijos šalims yra iškilusi reali grėsmė, ir jos turi ruoštis karinio konflikto metu savarankiškai atsilaikyti bent tris paras, kol į pagalbą atvyktų NATO sąjungininkai, kovo 4 d., trečiadienį, lankydamasi Kaune pareiškė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Prezidentė minėjo išaugusį Rusijos karinį aktyvumą Karaliaučiaus krašte, Baltijos jūroje ir oro erdvėje, kur Rusijos karo lėktuvų skrydžiai, pasak jos, kelia grėsmę civilinei aviacijai.

„Žinome NATO procedūras. Greitojo reagavimo pajėgos gali pradėti veikti mažiausiai po 72 valandų. Bet Baltijos šalys yra gana mažos. Turime apsisaugoti patys bent šias 72 valandas ar daugiau“, – teigė ji.

Šauktinių gražinimą Prezidentė taip pat pavadino aiškia žinia, kad Lietuva užpulta nepasiduotų ir gintųsi. Vyriausybė trečiadienį pritarė Krašto apsaugos ministerijos parengtam įstatymo projektui, kurio priėmimas būtinas, siekiant šiemet pakviesti ka-

riuomenės šauktinius. Pirmieji kvietimai į kariuomenę jaunuolius nuo 19 iki 26 metų turėtų pasiekti rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais. Kasmet planuojama pašaukti apie 3 tūkst. vyrų.

Pasak D. Grybauskaitės, prieš Baltijos šalis jau dabar vykdomas informacinis karas ir kibernetinės atakos.

„Esame fronto linijoje, vyksta pirmasis konfrontacijos etapas, turiu omenyje informacinį karą, propagandą ir kiberatakas. Taigi, mes jau esame užpulti. Ar tai peraus į konvencinę konfrontaciją? Nežino niekas. Bet jau dabar turime gintis nuo šio agresyvaus elgesio“, – sakė Prezidentė.

D. Grybauskaitė taip pat pabrėžė, kad lietuviai privalo ginti savo šalį.

„Kaip jūs arba aš, arba mes, lietuviai, galime kreiptis, pavyzdžiui, į daną ar vokiečių, kad jis ateitų mus ginti, jeigu mums iškiltų grėsmė, o mes patys to kažkodėl nenorime daryti? Tai mūsų konstitucinė pareiga“, – pabrėžė Prezidentė.

BNS

Apdovanojimas už ištikimybę Lietuvai

Birutė Fedaravičienė džiaugiasi apdovanojimu

R. Dačkauskaitė nuotr.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Istorinėje prezidentūroje Kaune 100 metų jubiliejaus proga pasveikino Lietuvos visuomenės veikėją Birutę Fedaravičienę ir įteikė Lietuvos valstybės apdovanojimą.

Prezidentė apdovanojo B. Fedaravičienę Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi kaip ilgametę Lietuvos valstybės nepriklausomybės siekio ir Pietryčių Lietuvos regiono istorijos puoselėtoją. Apdovanojimas paskirtas 2015 m. vasario 16 d. dekretu – Vasario 16-osios – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga.

Valstybės vadovė, įteikdama apdovanojimą, sakė: „Į šią nepaprastą vienos moters biografiją telpa visa Lietuvos nepriklausomybės šimtmečio, kuri minėsime po trejų metų, istorija. Tai pavyzdys patriotizmo ir ištikimybės Lietuvai, jos kultūrai. Mūsų stiprybė – tokie žmonės, kaip Birutė, dėka jų esame laisvi ir nepriklausomi jau 25 metus.“

B. Fedaravičienė yra pripažinta

Neginkluoto pasipriešinimo dalyvė už veiklą 1939 metais, dirbant Lietuvos generaliniame konsulate Vilniuje ir gelbstint žydus.

Nuo 1940 m. B. Fedaravičienė daug nuveikė, saugodama ir puoselėdama lietuvių Vilniaus krašte. Ji siekė, kad čia būtų atidarytos lietuviškos mokyklos, kad pamaldos bažnyčiose vyktų lietuvių kalba, o gyventojai gautų lietuvišką spaudą.

Valstybei atkūrus nepriklausomybę B. Fedaravičienės iniciatyva Kaune atstatytas paminklas „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“, pasodinta ažuolų giraitė J. Basanavičiaus gimtinėje Tautinio atgimimo ažuolyne, prie Kauno istorijos muziejaus atstatyta „Knygnešio sienelė“. Daug metų atiduota Valstybiniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui.

Prezidentė, linkėdama jubilitei kuo stipresnės sveikatos ir meilės gyvenimui, padėkojo už įkvepiantį pilietiškumą ir didelės pagarbos vertas pastangas, kad Lietuva būtų gražesnė, tvirtesnė, šviesesnė.

Prezidentės spaudos tarnyba

Mieli tautiečiai,

visus nuoširdžiai sveikiname su Vasario 16-ąja ir Kovo 11-ąja - svarbiausiomis šventėmis Lietuvai ir lietuviams, gyvenantiems bet kur pasaulyje. Džiaukimės, kad šimet Lietuva švenčia ketvirtą šimtmečio atgautos Nepriklausomybės!

JAV LB Krašto valdyba

Nematomas frontas

Atkelta iš 1 psl.

„Yra visur blogų ir gerų žmonių, – įsitikinęs Vincas Sruoginis, į filmo kūrimą sudėjęs visas savo asmenines santaupas, o į Lietuvą vien pereitais

dalys Lietuvos gyventojų – daug jų perėjo į „smogikų“ (buvusių partizanų, vėliau juos išdavinęusių ir kovojusių tarybinės valdžios kariuomenės pusėje) gretas. Filme daug dėmesio skiriama lietuviškojo partizaninio judė-

Vincas Sruoginis apsilankė Portlande per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

jimo ‘Forest Gamp’ Pranui Preikšaičiui, kurio vadovaujama grupė sušaudė Juozą Lukšą, tačiau dabar, po tų įvykių prabėgus dešimtmečiams, pats Pranas pripažino, kad Lukša-Daumantas buvo tikras lietuvių tautos didvyris”. Vincas Sruoginis pažadėjo Juozo žmonai Nijolei Paronetto, kuri tebegyvena prie pat New Yorko, kad visas Lietuvos mokyklas aprūpins nemokamomis „Nematomo fronto” filmo kopijomis, o ši juosta bus įtraukta į vidurinių mokyklų programą: „Juk dauguma Lie-

tuvoje kovojusių partizanų buvo vos 16-20 metų amžiaus jaunuoliai, todėl su ‘Nematomo fronto’ dokumentinės juostos herojais dabartinis mūsų šalies jaunimas randa daug ką bendro.”

„Visgi Lietuvai ypač šiandien reikia daug daugiau,“ – tvirtu balsu susirinkusiems pareiškė Vincas. Esu tikras, kad Amerikos lietuvis tikrai atiduos duoklę savo senelių gimtinei: jau dabar pradėtas kurti naujas kur kas didesnio biudžeto ir kalibro filmas apie tragiškus Lietuvos istorijos puslapius. Kartu su puikiai lietuviams žinomu istoriku ir žurnalistu Jonu Ohman, pasitelkus į pagalbą garsią režisierę Suzanne Richiardionę, jau dirbama ties „Paskutine viltimi” (lietuviškas pavadinimas dar gali keistis, anglų kalba – „Last Stand” 1 red. past.). Ši meninė juosta originaliu siužetu nušvies 1991-ųjų sausio 13-osios įvykius. Tad apie Vincą Sruoginį mes dar tikrai išgirsime. Istorinio filmo autoriai ieško paramos iš visuomenės. Galintys prisidėti prie „Paskutinės vilties” kūrimo bei norintys sekti jo eigą kviečiami užsukti į „Facebook” puslapį www.facebook.com/LastStandFilm arba apsilankyti tinklalapyje www.tinygiantfilms.com.

metais skridęs aštuonis kartus – netgi tarp sovietų... Tačiau vos pradėjus kurti šią juostą, mums trukdė visur – tiek Maskvoje, tiek ir Lietuvoje, deja. Stribų ir smogikų anūkai viename kaime sukėlė muštynes, visa laimė, kad fiziškai stiprus ir tarnybos specialios paskirties pajėgose užgrūdintas ‘Nematomo fronto’ bendraautorius Jonas Ohman greitai užgesino chuliganų išpuolį. Buvo dingusi visa filmavimo aparatūra Latvijoje, bet, ačiū Dievui, nepraradome jau nufilmuotos medžiagos... Tačiau nufilmavus pirmąjį mūsų interviu su rusų okupacinės kariuomenės, kovojusios pokario Lietuvoje su „miško broliais” generolu, kūrybinei grupei keliai į Rusiją iškart užsidarė. Daug kalbėjomės su tragiškai žuvusio Juozo Lukšos broliu Antanu. Jis buvo Gulage ir kartu su ukrainiečiais rengė ten sukilimus prieš tarybinę valdžią... J. Lukšos knygą apie partizanų kovą naudojome filme kaip Bibliją, o šiaip net ir Nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje ilgą laiką niekas atvirai nekalbėjo apie pokario lietuvių išsivaduojamą kovą. Net ir dabar nemažai prie sovietų užaugusių mano tautiečių partizanus laiko banditais, o ir KGB simpatizavo nemaža

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Nebeliks Seimo ir PLB komisijos?

Sausio 28 d. Danguolė Navickienė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkė, ir Jonas Prunskis, LR Seimo ir PLB komisijos pirmininkas nuo PLB, nerimastingu raštu kreipėsi į LR Seimo pirmininkę Loretą Graužinienę ir į jau daug metų dirbančios LR Seimo ir PLB komisijos pirmininkę Oną Valiukevičiūtę. Rašte prašoma paaiškinti Seimo Teisės ir teisėsaušgos komiteto pritarimą gavusią LR Seimo Statuto pataisą, kuri turėtų būti svarstoma 2015 m. Seimo pavasario sesijoje, už kelių savaičių.

Šiame laiške sakoma: „Prieš kiek laiko Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) gavo žinią, kad LR Seime yra siūlomas sudarymas Migracijos ir užsienio lietuvių komisijos. Skaitant dokumentą ‘Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto nr. I-399 papildymo 802 sudarymas, veiklos kryptys ir įgaliojimai’, pastebėjome, kad dvyliktasis straipsnis yra identiškas dabartinei LR Seimo ir PLB komisijos paskirčiai ir veiklos apimčiai:

12) skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikti pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti Lietuvos valstybingumą ir demokratinį tradicijų puoselėjimą”.

Galime atvirai pasakyti, kad mums tai sukėlė didelį rūpestį, kadangi susidarė įspūdis, jog ši naujoji komisija pagal 12-tąjį straipsnį kuriamą pakeisti dabartinę LR Seimo ir PLB komisiją, bet statuto papildyme niekur neminima PLB.

Mes prašome Jūsų nepanaikinti to akivaizdinio ryšio su užsienio lietuviais per Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Per ilgą Lietuvos okupaciją nuolat kovojome už Lietuvos laisvę bei dirbome išlaikyti Lietuvos vardą gyvą laisvame pasaulyje ir dar vis norime būti jai naudingi besidalinant rūpesčiais ir nuomonėmis su LR Seimu, nes mūsų bendras tikslas yra ir visada bus Lietuvos gerovė. Tikimės, kad šis svarbus bendradarbiavimas nebus pertrauktas”.

„Draugas” kreipėsi į Prezidentą Valdą Adamkų, buvusį užsienio reikalų ministrą, dabar Seimo narį, Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotoją Audronių Ažubalį, ir Seimo statuto pataisos autorių Mečislovą Zasčiurinską, prašydamas pakoментuoti susidariusią situaciją:

Valdas Adamkus, Lietuvos Respublikos Prezidentas: „Aš nematau, kas čia tuo galėtų būti pasiekta ir kas čia būtų pagerinta... Man tai yra nepriimtina. Sėdintieji Seime nejaučia jokio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pulso. PLB gali tą pulsą ne tik kad geriau jausti, bet geriau jį ir kontroliuoti, geriau matyti aiškesnes kryptis. Tikrai netiktų šiuos klausimus spręsti ir kalbėti už visą pasaulį Seimo teisės komitetui, o ne pačiai PLB. Nematau net logiško pateisinimo tokiai komisijai egzistuoti. Sakau atvirai – ne!”

Valdas Adamkus

Audronius Ažubalis, Seimo narys, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas: „Manau, kad naujoji struktūra leis sunorminti ir pirmiausiai politikams, Seimo nariams, žvelgti plačiau į migracijos iššūkius, kurie iš tikrųjų yra dideli. Mano nuomone, bendroji Seimo ir PLB komisija buvo svarbi, tačiau jos sprendimai buvo tik patariamieji, konsultaciniai. Jeigu Seimas nutars keisti esamą komisiją, tai ji, kaip teisės aktas, galės būti registruotas. Manau, kad einama teisingu keliu, nes bus didesnė galimybė pasiekti geresnių rezultatų mažesnėmis sąnaudomis. Aš tokios Migracijos komisijos sukūrimą laikyčiau teigiamu sprendimu – nuo to tik pagerės migracijos ir ryšių su PLB santykiai. Galvoju, jog tai bus žingsnis pirmyn, sprendimai, kurie bus aptariamai kartu su PLB, igaus didesnes, stipresnes juridines galias. Komisija galės teikti įstatymų projektus, įstatymų pataisas – ko negalėjo dėl savo statuso ankstesnioji komisija (Seimo ir PLB), nes jos sesijose priimtų rezoliucijų tolesnis likimas ir teisinis statusas priklausė nuo atskirų Seimo narių iniciatyvos. Dabar šios naujosios Migracijos ir užsienio lietuvių komisijos (toks siūlomas jos pavadinimas), pataisius Seimo statutą, statusas ir juridinės galios stipriai pasikeis. PLB

Audronius Ažubalis

vaidmuo nė kiek nesumažės, tačiau viskas priklausys nuo naujosios komisijos narių norų esamą padėtį keisti, jos iniciatyvumo ir sugebėjimų įkalbėti Seimą, jog jos įstatymų siūlymai yra reikalingi ir naudingi Seimui, Lietuvai ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė taps dar svarbesne, dar įtakingesne politine jėga. PLB tikrai nebus ignoruojama”.

Vida Bandis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovė Lietuvoje: „Kai kurie lig šiol veikusios bendros Seimo ir PLB komisijos nariai to nenori. Nežinia, kas čia bus.... Reikia palaukti Seimo pavasario sesijos, nes dar nėra nieko nutarta, ir pažiūrėti, kaip šios Migracijos ir užsienio lietuvių komisijos projektas bus pristatytas visam Seimui svarstyti, koks jis bus pristatytas. Koks jis yra pateiktas, koks yra šio projekto 12-asis straipsnis – tai visiškai identiškas dabartinės komisijos veiklai, jai keliamiems reikalavimams ir tikslams. Tai kam reikia dubliuotis? Bet niekas neabejoja tokios komisijos, besirūpinančios migracija, reikalingumu –

Vida Bandis

ji tikrai būtų labai aktuali ir naudinga. Tačiau ji neturėtų perimti lig šiolinės komisijos veiklos uždavinių. Iš to, kad kuriamas naujas komitetas, galima spręsti, jog Seimas nėra patenkintas dabartine komisija. Esą ji neturi dantų. Betgi net ir pateikti Seimui dabartinės komisijos posėdžių rezoliucijas būtinas vienbalsis narių pritarimas. Jeigu nors vienas komisijos narys nepritaria – ji nėra priimama, ji nėra siūloma Seimui. Man rodos, kad labiausiai Seimui nepatinka, jog posėdžių sesijose priimanamos rezoliucijos, bet ne įstatymo projektai. Šias Seimo statuto pataisas inicijuojantys Seimo nariai labiausiai tuo ir remiasi. Tačiau nesuprantama, kodėl Seimo nariai, dalyvaujantys šioje lig šiolinėje Seimo ir PLB komisijos veikloje, po mūsų sesijų gavę rezoliucijas nepaverčia jų įstatymo projektais? To jau reiktų klausiti pačių Seimo narių, dalyvaujančių mūsų komisijoje... Noriu pakartoti, kad Migracijos komitetas, besirūpinantis migracija, labai reikalingas – nė kiek neabejoju. Tačiau, atimti balsą iš išvykusių užsienin lietuvių – nėra gerai”.

Mečislovas Zasčiurinskas

Mečislovas Zasčiurinskas, Seimo narys, Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos narys: „Seimo Teisės ir teisėsaušgos komitetui yra pateiktas įstatymo projektas įsteigti Migracijos ir užsienio lietuvių komisiją. Tai bus nepaprastai svarbus struktūrinis padalinys mūsų valstybės gyvenimui. Turint galvoje, kad milijonas piliečių jau išvyko iš Lietuvos. Lig šiol Seime migracijos klausimais nebuvo ir nėra kam užsiimti. Dabar pateiktas pasiūlymas įsteigti jau nuolatinę Migracijos ir užsienio lietuvių komisiją. Pagal Seimo statutą ir pagal Konstituciją, Seimo struktūrinius padalinius gali sudaryti vien tik Seimo nariai. Tai išaiškino ir Konstitucinis Teismas. Gimė pasiūlymas įsteigti tokią komisiją. Todėl aš užregistravau Seimo Statuto pataisą. Tai dabar esančiai Seimo narių ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijai suteiktų ne tik kitą pavadinimą, tačiau ir būtų lengviau palaikyti tiesioginį ryšį su užsienyje gyvenančiais mūsų tautiečiais. Teisės ir teisėsaušgos komitetas mano pasiūlytai Seimo Statuto pataisai pritarė, ir Seimo pavasario sesijoje ji turėtų būti svarstoma.

Nėra jokio pagrindo Pasaulio Lietuvių Bendruomenei nerimauti – su ja bus rengiami bendri posėdžiai, į jos pasiūlymus bus įsiklausoma. Tai bus komisija, kuri turės Seimo komiteto statusą. Visų išėivijos ir migracijos klausimų sprendimas ir dėmesys tik pagerės. Turėsime nuolatinį padarinį, kuris dirbs ištisus metus. Nes dabartinė Seimo ir PLB komisija nebuvo pakankamai efektyvi, nes ji turėjo tik rekomendacinį, patariamąjį balsą, nieko nesprendžianti. Juo labiau kad tokių komisijų neleidžia Lietuvos Konstitucija. O dabar, jeigu Seimas pritaris jos įsteigimui, turės visus teisinius įrankius savo galiose. Dėmesys užsienio lietuviams tik sustiprės, teisėta bus visa veikla, sprendimai bus nebe rekomendacinio pobūdžio, bet turės tapti įstatymais”.

Į minėtąjį laišką Seimui šios Seimo Statuto pataisos iniciatorius, Seimo narys Mečislovas Zasčiurinskas raštu atsakė taip: „Gerb. Kolegos, kalba eina apie tai, kad steigiama LRS nuolatinė migracijos ir užsienio lietuvių komisija, kuri dirbs kaip ir bet kuris Seimo komitetas. PLB komisija veiks ir organizuos bendrus posėdžius su naująja komisija. Priimtus sprendimus organizuos ir kontroliuos naujoji komisija. Mūsų veiklai tai bus didžiulė paspirtis”.

Parengė Vitalius Zaikauskas

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Bostono lietuviai sulaukė daug sveikinimų

DALIA SHILAS

Vasario 22 d. Bostone šventėme Lietuvos Valstybės atkūrimo 97-ąsias metines bei Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-ąsias metines. Minėjimą organizavo JAV LB Bostono apylinkė, JAV LB Naujosios Anglijos apygarda, Tautinės Sąjungos Bostono skyrius, Šv. Petro lietuvių parapija, Bostono lituanistinė mokykla. Fotoreportaže – šventinės akimirkos.

Dalios Shilas nuotraukos

Šventė prasidėjo iškilmingomis Mišiomis Šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Gieda „Jaunos širdys“ ir parapijos choras

Šventė, kurią vedė Bostono lituanistinės mokyklos mokytojų pagalbininkai Siga Juozelskytė ir Darius Šubertas, tęsėsi Lietuvių Piliečių draugijos klubo salėje. JAV LB Bostono apylinkės pirmininkė Rima Girniuvienė įkvėpė visus žinomomis dainomis: Eurikos Masytės „Laisvė“ ir Vytauto Kernagio – „Mūsų dienos, kaip šventė“.

Svajūnas Bandzevičius JAV LB Bostono apylinkės pirmininkei Rimai Girniuvienei įteikė Karinio jūrų laivyno suvenyrinį herbą ir Karinių jūrų pajėgų Karininkų klubo ženklą.

Sveikina Šv. Petro lietuvių parapijos kunigas Albertas Kontautas.

Lietuvos mokslininkų sąjungos pirmininkas dr. Vygintas Gontis skaitė paskaitą: „Baltijos valstybių ekonominė raida patvirtina euro naudą“.

JAV LB Naujosios Anglijos apygardos pirmininkė ir Mokslo tarybos pirmininkė Regina Balčaitienė (trečia iš kairės) perskaitė atsiųstus sveikinimus, kuriuos pasirašė Estijos garbės konsulė Massachusetts ir Rhode Island valstijose dr. Anne-Reet Annunziata, estų bendruomenės pirmininkas Villu Tari, Latvijos garbės konsulas Massachusetts valstijoje Talis Seja, Latvių bendruomenės ALT'o susivienijimo pirmininkė Ilga Richters, Ukrainiečių Kongreso komiteto Bostono skyriaus pirmininkas Vsevolod Petriv.

JAV LB KV pirmininkės Sigitos Šimkuvienės-Rosen sveikinimas visoms JAV Lietuvių Bendruomenėms priminė, kad ši „Bendruomenė yra ta pastogė, kuri jau 64 metus mus buria draugėn, kad pažintume vieni kitus, mokytumės vieni iš kitų ir, pasitelkdami talentus, energiją ir ryšius, garsintumėme Lietuvos vardą ir jai padėtumėme. Mus visus sieja viena tėvynė – Lietuva! Tad būkime vieningi, stiprūs ir atsakingi už Lietuvos Nepriklausomybę!“

JAV LB Naujosios Anglijos apygardos pirmininkės pavaduotojas Gintaras Cepas (antras iš kairės) informavo apie Bendruomenės ir mokyklos atstovų susitikimą su valstijos gubernatoriumi Charlie Baker ir Dalios Shilas straipsnį apie tai parašytą „Drauge“. Taip pat G. Cepas perskaitė šio susitikimo metu gautą Vasario 16-tai skirtą gubernatoriaus pasirašytą Proklamaciją.

Lietuvos garbės generalinis konsulas JAV dr. Thorsteinn Gislason (ketvirtas iš kairės) pasveikino: „Esu sujaudintas, matydamas tragiškus įvykius kaimyninėje Ukrainoje, kurioje teko gana dažnai lankytis – Mariupolyje, Donecke, Donbase, Kryme. Lietuvai ir jos kaimynėms šie įvykiai taip pat kelia didelį susirūpinimą, tad jos itin vertina savo narystę NATO organizacijoje, kuri padidino karinę paramą Pabaltijo šalims. Tikėkimės, kad ekspansyviai nusiteikusi Rusija supras šių veiksmų prasmę. Su gimtadieniu, Lietuva!“

Lietuvos kariuomenės karinių jūrų pajėgų Jūros ir pakrančių stebėjimo tarnybos viršininkas komandoras Svajūnas Bandzevičius (penktas iš kairės), dabar studijuoja US Naval Command College, Newport, Rhode Island valstijoje. Savo ir kolegos, patulinio laivo P14 „Aukštaitis“ vado kapitono – leitenanto Remigijaus Zabelos (antras iš dešinės), dabar studijuojančio US Naval Staff College, taip pat Newport, ir visų Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų vardu pasveikino: „Žodžiai – Laisvė, Nepriklausomybė, Vienybė skambėjo, kai 1918 metų vasario 16 dieną buvo atkurta Lietuvos valstybė ir 1990 metų kovo 11 dieną, kai buvo atstatyta Lietuvos Nepriklausomybė. Šios dvi datos yra vienos reikšmingiausių mūsų tautos praėjusio šimtmečio istorijoje. Šių įvykių dėka mūsų tauta išsaugojo savo kultūrą, kalbą, istoriją... Malonu, kad šios šventės yra švenčiamos ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.“

Tiesiai iš tarptautinio skrydžio atvykę Lietuvos energetikos ministras Rokas Masiulis (ketvirtas iš dešinės), jo patarėjas Mantas Dubauskas (pirmas dešinėje) ir Tarptautinio bendradarbiavimo ir planavimo skyriaus vedėjas Tomas Lukoševičius (paskutinėje eilėje viduryje) prisijungė prie minėjimo ir vaišių.

Susirinkusieji kartu giedojo „Lietuva, brangi“. Minėjimo metu buvo renkamos aukos JAV LB Krašto valdybai, JAV LB Bostono apylinkėi ir JAV LB Naujosios Anglijos apygardai lietuvių ir lietuviškos veiklos išlaikymui išeivijoje, taip pat – Lietuvos reikalams.

LF tarybos narys Almis Kuolas Bostono lituanistinės mokyklos direktorei Gailutei Urbonaitei-Narkevičienei įteikė 4 500 dol. čekį.

Nepriklausomybės dieną lietuviai nepabūgo sniego

ONUTĖ AMBROZAITIENĖ

Minėdami Vasario 16-tąją Connecticuto Lietuvių Bendruomenės (CT LB) apygardoje nuoširdžiai džiaugėmės bendryste, kai per pūgą susirinkusių širdis užpildė džiaugsmas. Šventinę dieną sulaukėme daug svečių, kurie pajavairino mūsų kasdienybę.

Pirmą kartą susipažinti su CT LB atvyko naujasis Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius. Buvo malonu girdėti apie jo planus palaikyti glaudų ryšį su lietuvių bendruomenėmis ir kuo plačiau pristatyti Lietuvą Amerikoje.

Iš Lietuvos atvykusi liaudies muzikos kaimo kapela „Šeduvos bernai“ nuotaikingai dainavo ir išjudino susirinkusiuosius pašokti. Nedaug artistų ryžtasi aplankyti mažas lietuvių bendruomenes, todėl esame dėkingi Gintaro Rutkausko vadovaujamai kapelai, kuri priminė, kokia daininga yra lietuvių tauta.

Renginį entuziazingai vedė Linas Balsys. Jis perskaitė Vasario 16-osios aktą ir rezoliuciją. Kiekvienais metais, minėdami šią šventę, kalbame apie laisvę. Tik, kaip yra sakęs poetas Justinas Marcinkevičius – „eiti į laisvę yra ilgas žmonijos kelias“. Minėjimo metu visi pamąstome, kokia dabar yra Lietuva ir kas esame mes, lietuviai. Ėjimas į laisvę mus vienijo, o kai išėjome į laisvą kelią – išsibars-tėme, ir, apsigobdami kiekvienas savo laisvę, pasukome skirtingais take-

Smuikininkė Eglė Jarkova ir pianistė Rui Urayama savo muzika džiugino susirinkusius.

„Parodėme tvirtą lietuvišką charakterį... atkūrėme Lietuvos Nepriklausomybę... įsigijome simbolišku prasmingu vardu pavadintą su-skystintų gamtinių dujų laivą – saugyklą ‘In-dependence’ (Nepriklausomybė)... Linkiu to tvirto lietuviško charakterio neprarasti“, – šmaikščiai pasveikino Energetikos ministras Rokas Masiulis.

Iš Lietuvos atvykusi liaudies muzikos kaimo kapela „Šeduvos bernai“ nuotaikingai dainavo.

liais. Tokia dabar ji ir yra į dalis iš-skaidyta mūsų laisvė: žodžio, religi-jos, turto, spaudos, tautinių mažumų laisvė. Širdyse dauguma lietuvių tiki, jog mūsų vienybė ir ryžtas išsaugoti tėvynės laisvę atsiranda iš prigimties, ir, kad auganti jaunoji karta nepails-tamai neš laisvės fakelą.

Vakaras Hartfordo Šv. Trejybės bažnyčios parapijos salėje praėjo nuo-taikingai, nors gamta rūščiai parodė, iš kur sniego pusnys dygsta. Sekma-dienio rytą kapelos muzikantai dar net nespėjo kavos išgerti, talkininkavo juos svetingai priėmusiems Dianai ir Leonardui Norkams bei Eglei ir Gied-riui Sierkevičiams kasant sniegą.

Gerbiamas konsulas, Tomo Ne-norto palydėtas, jau kitą rytą išvyko į New Haven, Connecticut, kur kartu su kaimo kapelos vyrais dalyvavo su-sitikime su ukrainiečių bendruome-ne.

Po renginio CT LB apygardos pir-mininkė Diana Norkienė visiems nuo-širdžiai padėkojo, kad nepabūgę gam-tos išdaigų taip gausiai susirinko į šventę. Ji nuoširdžiai padėkojo gene-raliniam konsului Juliui Pranevičiui, šauniems „Šeduvos bernams“, JAV

Pirmą kartą susipažinti su CT LB atvyko naujasis Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius (trečias iš kairės) kartu su JAV LB Krašto valdybos pirmininke Si-gita Šimkuviene-Rosen (trečia iš dešinės), Connecticuto bendruomenės atstovėmis ir „Še-duvos bernais“.

Remigijaus Peleckio nuotraukos

LB Kultūros tarybos pirmininkei Rū-tai Pakštaitei-Cole, Lietuvos Fondui, dideliame būriui darbštuolių: Tomui ir Vidui Plečkaičiams, Sigitai Šimku-vienei-Rosen, Daliai Dzikienei, Erinai ir Linui Balsiams, Eglei Zylei, Rasai Dooling, Astai Nenortienei, Tomui Ne-nortui, Reginai ir Eugenijui Žiūriams,

Onutei Ambrozaitienei, Elžbietai ir Juozui Liudžiams, Angelei Jonynie-nei, Eglei ir Giedriui Sierkevičiams, Leonardui Norkui bei gausiam būriui svečių iš New Yorko.

Onutė Ambrozaitienė – Hartfordo LB apylinkės valdybos narė

Lietuvos Nepriklausomybės diena – krepšinio aikštelėje

Vasario 16-ąją New Yorko Rytinės Long Island LB apylinkės lietuviai sutiko krepšinio aikštelėje. Rimo Vaičiaičio nuotraukos

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Vasario 16-oji užima ypatingą vietą mūsų tautos ir Lietuvos valstybės istorijoje. Minėdami šią dieną mes turime progą pamąstyti apie savo protėvių poli-tinę kultūrą ir jų drąsą, parenkant kelią lietuvių tautai Europos žemyne bei pasaulyje. Didingiausia mūsų krašto valstybinė šventė New Yorko Rytinėje Long Island Lie-tuvių Bendruomenėje buvo paminėta labai išpūdin-gai.

Kaip papasakojo šios apylinkės pirmininkė Rasa Mit-rulevičienė, Vasario 21-osios, šeštadienio, popietę sureng-

tame Nepriklausomybės krepšinio turnyre dalyvavo 9 ko-mandos: Long Island (LI) „Perkūnas-1“, LI „Perkūnas-2“, LI „Radviliškis“, New Yorko (NY) „LAK“ (Atletų klubas), NY „Geležinis vilkas“, Connecticuto „Ažuolai“, New Jer-sey „Liepsna“, estų komanda „Estos“ bei lenkų – „REVCO“.

Pirmąją vietą užėmė LI „Perkūnas-1“, antrąją – NY „LAK“, trečiąją – NY „Geležinis Vilkas“. Nepriklausomy-bės 25 metų jubiliejinį krepšinio turnyrą organizavo New Yorko Rytinio Long Island Lietuvių Bendruomenė ir Krašto valdyba (KV). Pagrindiniai turnyro rėmėjai buvo JAV LB Krašto valdyba ir Lietuvių Fondas.

Nukelta į 14 psl.

SKAITYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Algimantas Kezys – mūsų Brolis

ALĖ NAMIKIENĖ

Š. m. vasario 23 d. mirė Algimantas Kezys, garsus fotomenininkas, daugelio knygų autorius, redaktorius, o lietuviams skautams – Brolis.

Uchteje, Vokietijoje 1949 m. Vytis Klemas, Alis Černius, Algimantas Kezys, Algis Drušeikis ir Gediminas Marchertas.

1946 m. į mūsų klasę Vinco Kudirkos gimnazijoje, lietuvių lageryje, Uchteje, Vokietijoje, atvyko naujas mokinys – Algimantas Kezys. Porą metų už mus vyresnis, linksmas, malonus, mandagus. Per trumpą laiką klasėje nejučiomis tapome švelnesni. Beveik visi gimnazijos mokiniai buvome skautai. Du mūsų klasiokai, Alis Černius ir Gediminas Marchertas, 1945 m. „Vyčio“ lageryje įkūrė pirmąją skautų skiltį, kuri tuoju išaugo į draugovę ir „Vilniaus“ tuntą, kurio veiklon įsitraukė ir Algimantas. Skauto vyčio žodį kartu su Algimantu davęs G. Marchertas dabar, vartydamas jaunystės nuotraukas, sako, kad „Algimantas buvo net per geras žmogus... Jis nuširdžiausiai atlikdavo savo pareigas; jis tuo pačiu draugu-broliu liko net po kelių dešimtmečių susitikus.“

Prasidėjus emigracijai, mūsų klasė išsklido į visas šalis. Tada, atsisveikinant 1948 m. Algimanto žodžiai atminimo knygutėje man buvo: „Tu pati esi savo laimės kalvis, tad stenkis, kad tavo laimė būtų didelė. Būdama laiminga, neužmiršk vargstančios tėvynės ir savo draugų ir draugų.“

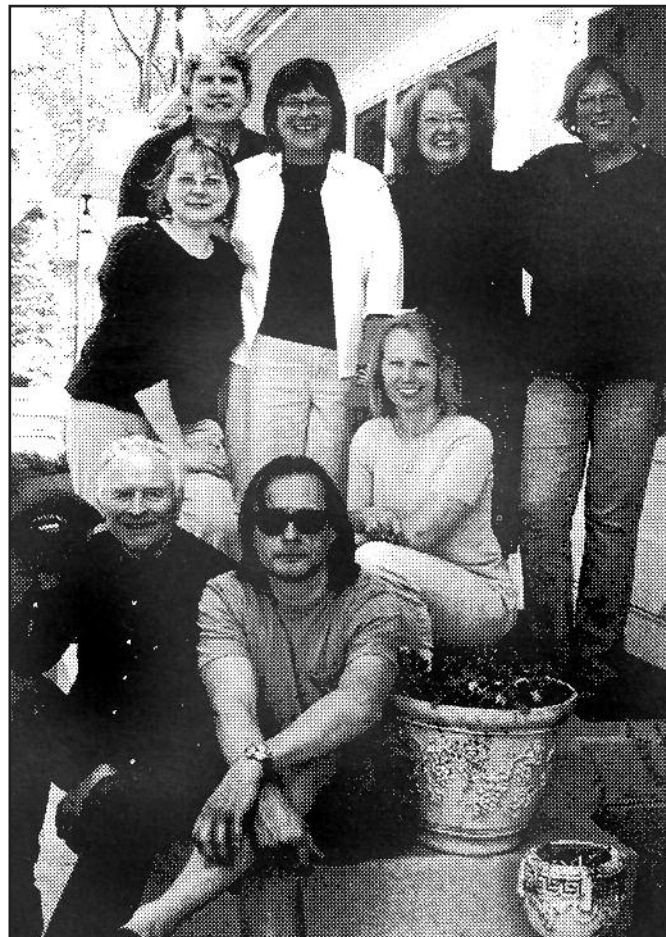
Vėl susitikome skautiškuose darbuose Algimantui atvykus į Čikagą. Nuo 1963 m. daugiau nei dešimtmetį jis buvo „Lituanicos“ tunto, taip pat ir „Kernavės“ bei „Nerijos“ tuntų kapelionu. Sykį jis pasakė: „Ir sąjungos, ir tuntų vadovai keičiasi, o aš – vis tas pats...“ Tuo laiku Jaunimo centre sekmdieniais sueigose dalyvaudavo daugiau

nei 500 skautų. Algimantas įvedė sueigas jaunimui prieš šv. Mišias. Jis pripratino mus kalbant „Tėve mūsų“ susiimti rankomis, kad būtume „visi kartu“. Jis dalyvavo sueigose, ruošė skautus įvairioms specialybėms, šventino vienetų vėliavas, pastatus, šeimų sukaktuvines šventes. Su ps. Vytautu Kasniūnu 1964 m. paruošė leidinį

minint „Lituanicos“ tunto 15 metų sukaktį, kituose skautiškuose leidiniuose būdavo spausdinamos jo nuotraukos. „Lituanicos“ tunto 25-os sukakties knygoje, 1974 m., po Algimanto nuotrauka užrašas: „S. kun. Algimantas Kezys, SJ – tunto R. Kat. Dvasios vadovas, kuris kartu su Lituanicos broliais meldžiasi, dainuoja, juokiasi, groja, fotografuoja, filmuoja...“

1972 m. Čikagoje sutinkant Algimanto Kezio jau šeštą knygą „Kompozicijos“, ilgametė „Draugo“ redakcijos narė, „Skautybės kelio“ redaktorė j.v.s. Irena Regienė rašė: „... Savo asmenybės pagrindinį bruožą nusako pats kun. A. Kezys 'Kompozicijų' pabaigoje: *Mano kelias – lyg kokio keliauninko, kurį žavi saulėlydžiai, šešėliai, atspindžiai ir kartais veidai. Savo nuotraukose nieko nebandau įrodinėti, nieko nereklamuoju, tik dalinuosi džiaugsmu, kad atradau grožio spindulį kurioje nors žemės kertėje!* Tuos grožio spindulius kun. A. Kezys randa nevien vaizduose nuotraukoms, bet ypač kasdieninio gyvenimo ir pareigų statomuose reikalavimuose ir su šypsena dalinasi, skleisdamas juos aplinkoje ir žmonėse. Tie, kurie susiduriame su juo kasdieniniame gyvenime, pirmiausiai pažįstame jį kaip brolių-draugą, o tik paskui kaip kunigą, skautininką-vadovą ir trijų tuntų kapelioną, visuomenininką, fotoarchyvo steigėją ir vedėją, fotomenininką ir filmų kūrėją, redaktorių, nepakeičiamą laužų talkininką ir stovyklų vadovą.“

„Lituanicos“ tunte užaugę, Rake, kaip tėviškėje, kartu stovyklavę skautai, apie brolių Kezių turį gražiausius prisiminimus. Vienas, dabar jau pražilęs, „Lituanicos“ tunto vilkiukas prisimena, kaip jam būdavo baisus Rako stovyklavietėje varlių kvarkimas, net negalėjo miegoti. „Tu galvok, kad tai varlių muzika, nes jos kitaip dainuoti negali“, – visam laikui mažą brolių nu-ramino brolis Kezys. V.s. fil. Gintaras Plačas, bu-

2007 m. Union Pier, MI vykusioje „Art Attack“ meno parodoje dalyvavę skautai menininkai: stovi Aušrinė Kerr, j.b. Marius Narbutaitis, Kristina Karaitis (Gintaro vasarvietės savininkė), vyr. sk. Raminta Lapšienė, j.s. Laura Lapinskienė. Sėdi: sk. Algimantas Kezys, Eugenijus Krukovskis ir j. v.s. fil. Taiyda Chiapetta.

vęs LSS tarybos pirmininkas 2006–2008 m., sako: „Algimantas Kezys – esminis vadovas iš visų pusių. Mums augant, brolis Algimantas savo linksmumu, nuoširdumu sukurdamas taip smagią skautišką dvasią, kad džiaugėmės būdami kartu. 1964 m. stovykloje jis 'Lituanicos' tunto rajone, vandens pompas namelyje įrengė fotolaboratoriją, mus mokė daryti, ryškinti nuotraukas. Ne vienas geras fotografas tenai užaugo.“ Sk. Algimantas Kezys kartu su v.s. Vaclovu Tallat-Kelpša ir v.s. Vladu Vijeikiu (visi jau Amžinybėje) yra „Lituanicos“ tunto vadijos Garbės nariai.

Sk. Algimantas Kezys 1968 m. V Tautinėje stovykloje buvo vienas iš stovyklos dvasios vadovų. Apie stovyklą jis paruošė spalvotą dviejų valandų filmą. Lietuvių skautų brolijos dvasios vadovu buvo 1976–1978 m., VI Tautinėje stovykloje 1978 m. buvo Brolijos rajono dvasios vadovu.

1999 m. Algimantas Kezys už nuopelnus Lietuvai buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu. 2004 m. spalio 12 d. Chicago Commission on Human Relations Advisory Council on Immigrant and Refugee Affairs įvertino Algimantą Kezių specialiu atžymėjimu.

Pačiais gražiausiais kelio ženklais sekęs mūsų Brolis Algimantas Kezys palengvino ir kitiems šią žemišką kelionę.

„...Nors sakome dabar sudiev, bet susitiksim vėl...“

Nuo 1966 m. Čikagos lietuvių linksminės „Tauro ragas“: Algimantas Kezys, Modestas Jakaitis, Vladas Vijeikis, Vytautas Namikas, Romas Burba, Regimantas Vedgys ir Romualdas Povilaitis.

Skautininkės ir svečiai Jaunimo centre 1977 m. Priekyje – A. Kezys.

Žmonės, kuriuos sujungė Kovo 11-osios Aktas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui (4)

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Kaip atėjo nušvitimas, kad Nepriklausomybę reikia skelbti?

Signatarai Mečislovas Laurinkus ir Kazimieras Motieka žurnalistams yra sake, kad Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktas būtų realizuotas būtų 1990 m. kovo 11-ąją, reikšmingą žingsnį padėjo žengti kai kurie išeivijos žmonės. Išvakarėse sąjūdininkai parlamentarai iki išnaktų svarstė, kaip elgtis, ir niekaip negalėjo apsispręsti. K. Motieka per Kęstutį Girnių, kuris tuomet dirbo „Laisvosios Europos“ lietuvių redakcijoje Miunchene (K. Motiekos žmonos sūnus Saulius Kondrotas tuo metu taip pat buvo šios redakcijos bendradarbis), susisiekt su ambasadoriumi Stasiu Lozoraičiu Washingtone ir pasiūlė pakalbėti su V. Landsbergiu. Matyt, iš už Atlanto sulaukta stipraus palaikymo ir svarių argumentų, nes po šio pokalbio jau buvo nesunkiai apsispręsta Nepriklausomybės aktą teikti, tik iš anksto gavus kairiosios parlamento pusės pritarimą. Turėjo būti garantija, kad balsavimas bus sėkmingas. Buvo sudaryta Sąjūdžio frakcijos delegacija pokalbiui su komunistais, kurie buvo pasivadinę Kairiųjų frakcija. M. Laurinkus ir K. Motieka žurnalistui liudijo: M. K.: „Atsimenu, buvo Vytautas Landsbergis, Virgilijus Čepaitis, Zigmas Vaišvila, Romualdas Ozolas. Iš ten atėjo Algirdas Brazauskas, Vladimiras Beriozovas ir Justas Paleckis“. K. M. „Tai buvo Prezidiumo salėje, išvakarėse“. M. L.: „Susėdome, ir V. Landsbergis tiesiai klausia: ‘Kaip jūs balsuosite?’ A. Brazauskas ėmė ilgai dėstyti, kad toks sprendimas gali turėti ir fizinių pasekmių, atsakomybė labai didelė“. V. Landsbergis perklausė: „Vis dėlto – tai kaip balsuosite?“ Tada V. Beriozovas pradėjo kitą pasaką sekti: mes tarėmės, mes galvojome. Iš tikrųjų vėl tą pačią dainą grojo ir grojo. J. Paleckis tylėjo“. M. L. „Mes tarėmės, mes kalbėjome, rimtai kalbėjome, atsakomybė didelė, jūs žinote, ką tai reiškia. Tada sako: mes balsuosime už, bet atsakomybę prisiimate jūs“. K. M. „Ir amžinatilsį Eduardas Vilkas iš jų tarpo priekaištavo, ko čia šokame nuogu užpakaliu į dilgėles“.

Sąjūdininkas Mečys Laurinkus prisiminė, kad net jis ilgai svarstęs, bet: „Mane labai paveikė susitikimas su JAV ambasadoriumi Maskvoje Jack Matlock kovo 7, ir grįždamas traukiniu į Vilnių visą naktį galvojau apie atsakomybę, pasekmes ir galiausiai supratau, jog daug mąstyti yra pavojinga, reikia eiti pirmyn. Niekad nesiliaudamas svarstyti tik susivėls ir liksi toje pat vietoje. Supratau, kad reikia ryžtis“.

Po Kovo 11-osios Akto yra ir kairiųjų, ir dešiniųjų parašai

Kaip rašoma biografijoje, signataras filologas **Stanislovas Gediminas Ilgūnas** (1936 m. kovo 29 d. Kantališkiuose, Sasnavos valsčius, Marijampolės apskritis – 2010 m. gegužės 8 d. Vilniuje) nuo 1951 m. buvo rezistencijos dalyvis, suimtas kartu su tėvu už antisovietinės literatūros saugojimą, platinimą, pagalbą partizanams. Dėl nepilnametystės iš kalėjimo paleistas. Suorganizavo pagrindinę antisovietinę jaunimo grupę, užmezgė ryšius su partizanais. Už tai nuteistas 25 m. kalėjimo, bet kalėjo tik dvejus metus. Grįžęs išitraukė į kraštotyrinį judėjimą. Sąjūdžio Seimo narys, istorikas, prezidento Algirdo Brazausko patarėjas, LSDP garbės narys, Algirdo Brazausko fondo steigėjas, Valstybinio archyvo direktorius.

Aloyzas Sakalas, fizikos profesorius, buvo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, Seimo narys, vėliau Europos Parlamento narys. Jaunystėje už priklausymą pasipriešinimo judėjimui baigiamojoje klasėje „Aušros“ mokykloje Kaune buvo suimtas ir 1949–1954 m. kalintas. Kiti pasipriešinimo dalyviai jį kaltino išdavus klasės draugus, bet ši istorija taip ir liko tarpusavio santykių aiškinimosi lygyje. Dauguma buvusių sąjūdininkų tapo dešiniųjų frakcijų Seime nariais, S. G. Ilgūnas ir A. Sakalas buvo socialdemokratai, A. Sakalas – Socialdemokratų partijos pirmininkas, socialdemokratams susijungus su Demokratine darbo partija tapo šios partijos nariu,

bet kartkartėmis oponuojančiu bendrajai nuomonei.

Dar vienas socialdemokratas, sovietų okupacijos metais patyręs represijų, buvo gydytojas **Vytėnis Andriukaitis**. Nuo 1969 m. buvo aktyvus antisovietinio pagrindžio dalyvis, nuo 1976 m. dalyvavo pagrindinio socialdemokratinio ratelio veikloje, studijavo pagrindiniame Antano Strazdelio humanitarinės minties ir savišvietos universitete. 1976 m. areštuotas ir nubaustas 3 metų privalomąja registracija Ignalinoje, kontroliuojant vietiniam KGB skyriui. Buvo Sąjūdžio veikėjas, Socialdemokratų partijos pirmininkas, pritaręs šios partijos susijungimui su LDDP. Ilgametis Seimo narys, dalyvavo komisijos, kuri parengė Lietuvos konstituciją, narys, šiuo metu Europos Sąjungos komisaras.

Ne sąlyginio, o tikro kalėjimo teko patirti inžinieriui technologui **Algirdui Vaclovui Patackui** – jis 1986–1987 m. buvo kalinamas už pagrindžio leidinių „Pastogė“, „Lietuvos ateitis“ redagavimą ir leidimą. Šiaip per visus seimus didelių konfliktų tarp skirtingų pažiūrų parlamentarų neiškildavo – gyvenime ir Seimo koridoriuose jie spausdavo vienas kitam ranką, juokaudavo ir kartu gerdavo kavą Sei-

raštyje – buvo redakcijos skyriaus vedėjas, 1974 m. pašalintas iš redakcijos ir Lietuvos žurnalistų sąjungos. Įsidarbinęs Knygų rūmuose bibliografu 1980 m. buvo suimtas. Tarp žurnalistų buvo kalbama, kad jo darbo stalčiuje namuose rasti eilėraščiai prieš tarybų valdžią. Biografijoje rašoma, kad suimtas už pagrindinę veiklą ir nuteistas už bendradarbiavimą pagrindinėje spaudoje – leidinyje „Perspektyvos“. Nuteistas gana griežtai – 6 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. ištrėmimo. Tremties laiką sutrumpino prasidėjęs Sąjūdis, 1988 m. buvo amnestuotas. 1989 m. dalyvavo Lietuvos socialdemokratų partijos atkūrimo iniciatyvinės grupės darbe, buvo LSDP tarybos narys, „Lietuvos socialdemokrato“, „Lietuvos žinių“ redaktorius. Šiuo metu jau yra išleidęs 23 poezijos knygas.

Skaitytojas turbūt atkreipė dėmesį, kad nemažai disidentų buvo socialdemokratinės minties žmonės. Mat sovietinės sistemos metais netgi būti socialdemokratu buvo draudžiama. Gaila tik, kad visi čia paminėtieji socialdemokratai pritarė jungimuisi su buvusiais komunistais, su kurių sukurta sistema okupacijos metais kovojo. Socialdemok-

Kovo 11-osios Akto signatarė Rasa Juknevičienė (antra iš dešinės) su pasvaliečiais sąjūdininkais 1990 m.

mo restorane. Turbūt vienintelis toks incidentas įvyko tarp A. Patacko ir kito signataro Rimvydo Valatkos. Kai šis kandas (iki šiol) žurnalistas kažką nepagarbaus leptelėjo apie Lietuvą, Patackas „pasiakėsin“ į jo akinius, kurie nukrito ir sudužo. Kadangi tai retas atsitikimas Lietuvos seimų istorijoje, Valatos akinių istorija dažnai prisimenama iki šiol.

Iš įvairių šaltinių teko patirti, kad pagrindinės kultūrinės literatūros leidime dalyvavo ir sąjūdininkai, Kovo 11-osios Akto signatarai – būsimasis užsienio reikalų ministras, vienas iš Krikščionių demokratų partijos steigėjų ir pirmininkų **Algirdas Saudargas** bei **Mečys Laurinkus**, vėliau buvęs ambasadorius Ispanijoje ir Gruzijoje. Bet apie šią veiklą jie patys viešai nesiskelbia, matyt, to labai nereikšmindami. Pagrindinės spaudos baruose veikė kartu su jau minėtu signataru A.V. Patacku.

Vidmantas Povilionis už dalyvavimą pasipriešinimo sovietinei okupacijai veikloje buvo suimtas 1973 m., nuteistas ir iki 1975 m. kalėjo „Ypatingai pavojingų valstybinių nusikaltėlių“ lageryuose. Grįžusio iš kalėjimo darbdaviai bijojo priimti į darbą. Sutiko tik vasaros sezonui priimti archeologinės ekspedicijos vadovas A. Girininkas, kuris po to „gavo velnių“, kad suteršė garbingą Tarybų Lietuvos istorijos instituto, kurio vardu buvo vykdomi archeologiniai tyrimai, vardą. Bet užtat būsimam Kovo 11-osios Akto signatarui tapo lengviau įsidarbinti, nes jau turėjo darbo knygele, o joje buvo pirmosios darbovietės įrašas. Vidmantas Povilionis vėliau buvo Lietuvos Respublikos konsulato Seinuose vadovas, Lietuvos ambasadorius Graikijoje. Šiandien plačiau žinoma jo šeima – Veronika Povilionienė yra garsi liaudies dainų atlikėja, o vienas sūnus – Lietuvos karininkas.

Signataras **Gintautas Iešmantas**, kurį laiką dirbęs žurnalistinį darbą „Komjaunimo tiesos“ dien-

ratai, nesutikę dalyvauti šioje sąjungoje, atsiskyrė ir pasivadino Socialdemokratais-2000-kais, ilgai vargo ir, atrodo, pagaliau pasinaikino. Šiandien Lietuvos demokratinė darbo partija (buvusieji komunistai), susijungusi su Socialdemokratų partija, veikia kaip Socialdemokratų partija ir yra viena iš valdančiosios koalicijos partijų.

Su pasipriešinimo judėjimu netiesiogiai – per savo dėdę Povilą Pečeliūną, kuriam padėjo, susijęs ir signataras, sąjūdininkas **Saulius Pečeliūnas**. Jis dalyvavo Demokratų partijos kūrimo ir po dėdės Povilo, taip ir nespėjusio tapti Nepriklausomybės Akto signataru (kalėjime netekęs sveikatos, staiga mirė Atkuriamojo Seimo rinkimų išvakarėse), buvo šios partijos pirmininkas. Yra tekę daryti interviu su S. Pečeliūnu, kuris 1990 m. kovo 11-osios situaciją yra apibūdinęs taip: „Dabar kai kas niekinančiai bando kalbėti apie Nepriklausomybės akto signatarus – kuo jie taip nusipelnė? Visi jų nuopelnai: padėjo parašą. Labai klaidingas požiūris ir vertinimas. Viskas galėjo baigtis kitaip. Nevykęs lyginimas su tais vyrais ir moterimis, kurie Sausio 13-ąją saugojo Seimą viduje ar aplinkui Seimą, – pralaimėjimo atveju niekas jų greičiausiai nebūtų labai ieškojęs. O signatarus būtų suradę net mėnulyje. Burokevičius buvo sudaręs sąrašus žmonių, kurie turėjo būti naikinami pirmiausia, ir pirmieji sąraše, žinoma, buvo deputatai. Tas sąrašas buvo netrumpas. Mes turėjome žvalgų, kurie žinojo, kas vyksta burokevičinkų stovykloje. Taigi signatarai – Aukščiausiosios Tarybos deputatai neturėjo pasirinkimo. Jie galėjo trauktis bet kur, juos vis tiek būtų suradę, kaip 1940-aisiais surado Vyriausybės narius. Sušaudė net nenuvežę iki Sibiro. Ačiū Dievui, kad Sausio 13-ąją viskas baigėsi gerai“.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Įsigaliojo naujas Asmens dokumentų įstatymas

Vilnius (BNS) – Kovo 2 d. įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymas.

Jis pakeitė iki tol galiojusius atskirus Lietuvos Respublikos paso įstatymą ir Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės įstatymą – naujasis įstatymas reglamentuoja abiejų dokumentų išdavimą, skelbia policija.

Naujas įstatymas numato, kad piliečiui nuo 75 metų amžiaus išduodama asmens tapatybės kortelė galioja 20 metų. Iki šiol visi išduodami dokumentai galiojo vienodai – 10 metų.

Asmens tapatybės kortelė galės būti išduota ar pakeista diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigo-

se – iki šiol diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose piliečiai galėjo gauti tik pasą.

Naujame įstatyme numatyta galimybė naują pasą ar asmens tapatybės kortelę atsiimti kitam asmeniui, kurį pilietis nurodo savo rašytiniame prašyme, pateikdamas kartu su dokumentais dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo – nebūtinas notaro patvirtintas įgaliojimas, kaip buvo iki šiol.

Dabar atsiimant naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą, nereikės pateikti keičiamų asmens tapatybės kortelės ar paso, jei bus pasibaigęs šių dokumentų galiojimo laikas.

Lietuvos sienos apsaugai – rusiška technika

Vilnius („Draugo“ info) – Tuo metu, kai Lietuva rengiasi atremti grėsmes iš Rusijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT) nusprendė, kad Lietuvos sieną turi saugoti rusiška technika.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, kai buvo paskelbtas konkursas, kas aprūpins mobiliaisiais seismiais davikliais Purvėnų ir Druskininkų pasienio užkardas, jo sąlygos buvo surašytos taip, kad laimėtų bendrovė „Telekonta“, kuri ketina įdiegti Rusijos firmos „Polus-ST“ daviklius.

Pasak dienraščio, Purvėnų ir Druskininkų pasienio užkardos – ne vienintelės, kuriose gali būti sumontuota rusiška aparatūra. Praėjusiais metais tokio tipo sienos stebėjimo sistema buvo pradėta naudoti Lavoriškių, Gintaro Žagunio ir Padvarionių užkardose. Tada šią aparatūrą įdiegė konkursą laimėjusi bendrovė „Fima“.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, montuojant daviklius paaiškėjo, kad šie jie gaminami Rusijoje, bendrovėje „Po-

lus-ST“, o vėliau siunčiami į Slovakiją. Čia perklijuojamos etiketės ir įranga jau parduodama kaip europietiška, to esą nežinojo ir daviklius tiekiančios lietuvių bendrovės atstovai. Viskas išaiškėjo, kai diegiant daviklius ėmė strigti darbai ir pagalbai buvo pakviesti Slovakijos atstovai – šie konsultacijų ėmė skambinti į Rusiją.

Praėjusių metų pabaigoje Rusijos federalinė saugumo tarnyba suteikė licenciją „Polus-ST“ iki 2019 m. atlikti slaptybų tarnybų kontroliuojamus darbus, susijusius su valstybės paslaptimis.

Pasak dienraščio, kompiuterių specialistai teigė, jog pagrindinis įdiegtų daviklių pavojus – kad jie valdomi per atstumą, ir gamintojai esą galės visiškai kontroliuoti daviklių teikiamą informaciją.

Šiai informacijai sulaukus daugybės komentarų, Vidaus reikalų ministras pareiškė stabdantis sutarties pasirašymą su konkursą laimėjusia įmone.

Atvėrė kelių lietuvių pasirodymams

E. Kvoščiauskas spektaklyje „Vietų nėra“.

„Domino“ teatro nuotr.

Vilnius (ELTA) – Jungtinių Amerikos Valstijų aktorių gildijai rekomendavus, „Domino“ teatro aktoriams Eimučiui Kvoščiauskui ir Sakalui Uždaviniui išduotos laikinos darbo vizos šioje šalyje. Jomis aktoriai pasinaudos jau už poros savaitių – kovo pabaigoje „Domino“ teatro gastrolių metu Čikagoje kai bus parodomi spektakliai „2 vyrai. 1 tiesa“ ir „Vietų nėra“.

„Tai – bene pirmas kartas, kai Lietuvos aktoriams, Amerikos aktorių gildijai rekomendavus, suteikiamos darbo vizos gastrolėms. Procesas aktorių darbo vizoms gauti užtruko daugiau negu du mėnesius ir pareikalavo daugybės žmonių pastangų įvairiausiai dokumentacijai surinkti bei patvirtinti. Tačiau jokių būdų nenorėjome rizikuoti nuskristi, būti neįleisti į Jungtines Valstijas ir nuvilti pasirodymų laukiančių žiūrovų, todėl dėjome visas pa-

stangas, kad gastrolės vyktų sklandžiai ir teisiškai skaidriai“, – sakė „Domino“ teatro vadovas Egidijus Baranauskas.

Kovo 21–22 d. „Domino“ teatro aktoriai E. Kvoščiauskas ir S. Uždavins dalyvaus Čikagoje vyksiančiuose „Lietuvos teatro savaitės“ renginiuose ir pasirodys „Theatre of Western Springs“ scenoje. Kovo 21 d. čia bus vaidinamas spektaklis „Vietų nėra“, kovo 22 d. – S. Uždavinio komedija „2 vyrai. 1 tiesa“. „Čikagoje pirmą kartą vyksianti „Lietuvos teatro savaitė“ – labai svarbus kultūrinis įvykis visai lietuvių išeivių bendruomenei, todėl be galo džiaugiuosi, galėdamas ten vykti ir turėdamas galimybę pristatyti šiuolaikinį Lietuvos teatrą. Tai bus mano pirmosios profesinės gastrolės Jungtinėse Valstijose“, – sušįjaudinimo neslėpė „Domino“ teatro aktorius E. Kvoščiauskas.

Į JAV sugrįžo dešimtys islamistų

Washingtonas (faktai.lt) – Apie 180 amerikiečių išvyko į Siriją prisijungti prie islamistų kovotojų ir apie 40 iš jų grįžo į JAV, nurodė JAV Nacionalinės žvalgybos direktorius James Clapper. Tačiau pareigūnas pažymėjo, kad ne visi kariavo islamistų pajėgose, kai kurie galėjo būti pagalbos darbuotojai.

Jungtinės Valstijos ir jų sąjungininkai mano, kad daugiau nei 20 tūkst. užsienio kovotojų iš daugiau kaip 90 pasaulio šalių atvyko į Siriją. „Islamo valstybės“ (IS) pajėgos perėmė dideles

teritorijas Sirijoje ir kaimyniniame Irake.

JAV pareigūnai išreiškė susirūpinimą, kad kai kurie amerikiečiai radikalizavosi ir vykdė atakas Sirijoje, gali grįžti namo ir čia tęsti savo darbus. J. Clapper sakė, kad nežino jokių sąmokslų, kuriuose dalyvavo grįžę kovotojai. Užsienio santykių tarybos forume pareigūnas sakė, kad, tol, kol šie keliautojai neužsiima smurtu, jie turi „privilegiją kaip Amerikos piliečiai“ grįžti į Jungtines Amerikos Valstijas.

Rusijos atranka B. Nemcovo laidotuvėse

B. Nemcovas palaidotas minių minioms skanduojuant „Rusija bus laisva“.

Maskva (BNS) – Lenkijos Senato pirmininkas Bogdan Borusewicz pareiškė, kad Rusija neišdavė jam vizos vykti į opozicijos vadovo Boriso Nemcovo laidotuves. Tuo tarpu Lenkijos prezidento Bronisław Komorowski padėjėjas Jan Litynski sakė, kad jam leista „atstovauti Lenkijos prezidentui gedulinguose renginiuose“.

Iš Lietuvos oficialių asmenų B. Nemcovo laidotuvėse kovo 3 d. dalyvavo užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, o iš Latvijos turėjo atvykti buvusi Latvijos užsienio reikalų ministrė Sandra Kalnietė, dabar europarlamentarė, tačiau ji, atskridusi į Maskvą iš vakaro, į šalį nebuvo įsileista ir naktį praleido oro uoste. Latvijos konsulinė tarnyba, susisiepusi su oro

uosto pareigūnais, sulaukė paaiškinimo, kad S. Kalnietė turės išskristi kitu reisui, nes ji yra Rusijoje nepageidaujamas asmuo.

Prie karsto stovėjo B. Nemcovo motina Dina Eidman, kuriai tą dieną sukako 87-eri, velionio vaikai, našlė, buvę bendražygiai ir draugai.

Kartu su paprastais Rusijos gyventojais prisidėti su nužudytu politiku atėjo kai kurie vyriausybės pareigūnai ir visuomenės veikėjai, tarp jų premjero pavaduotojas Arkadijus Dvorkovičius, buvusio prezidento Boriso Jelcino našlė Naina Jelcina ir buvęs finansų ministras Aleksejus Kudrinas. Tarp dalyvavusių svečių iš užsienio buvo Britanijos ekspremjeras John Major.

Dėl ko labiausiai nerimauja amerikiečiai

Washingtonas (15min.lt) – Vasilyje atlikta apklausa rodo, kad Vladimir Putino agresija Ukrainoje ir karinė retorika pradėjo gąsdinti amerikiečius.

Šiaurės Korėja juos vis labiau gąsdina po to, kai programišiai Kim Jong Uno prašymu įsilaužė į „Sony Pictures“ ir pavogė daug svarbios informacijos. Kinijos ekonomikos problemos šią valstybę padarė mažesne grėsme, o Iranas, nepaisant branduolinės programos, yra tik 4-as grėsmingiausių valstybių sąraše. Pastarojo meto tarptautiniai įvykiai, ypač ginčas su Rusija dėl įvy-

kių Ukrainoje, lėmė, kad Kinija tapo nebe pagrindine JAV grėsme.

Negatyvus amerikiečių požiūris į Rusiją pastaraisiais metais buvo iškiepytas ir JAV popkultūroje. Paskutiniame seriale „24“ sezone buvo Rusijos vyriausybės nariai. Vienas iš „House of Cards“ veikėjų yra netikras Rusijos prezidentas, kuriam yra būdingi V. Putino bruožai.

Rusija jaučiasi panašiai. Atlikta apklausa parodė, kad 22 proc. rusų Ameriką laiko pagrindiniu teroristų grasi-

Vatikanas ruošiasi IS išpuoliui prieš popiežių

Roma (Vatikano radijas) – Vatikano saugumo tarnybos vadovas pranešė, kad jie pasiruošę galimam „Islamo valstybės“ (IS) išpuoliui prieš šalį ar popiežių Pranciškų, tačiau jokios konkrečios informacijos apie atakas neturi.

IS kovotojai grasino užpulti katalikams brangias vietas Romoje, tai sukėlė daug kalbų Italijos žiniasklaidoje. Praėjusį mėnesį pasirodžiusiame vaiz-

do įrašė, kuriame galvos nukertamos 21 Egipto krikščioniui, vienas iš žudikų žadėjo užimti Romą, o jų sukurtame fotomontaže ant obelisko Šv. Petro aikštėje matyti plevėsuojuanti IS vėliava.

Po IS išpuolių Kopenhagoje ir Paryžiuje, Italijos policijos pajėgas papildė ir gatvėse ėmė patruliuoti 4800 karių. Popiežius jau kelis kartus pasmerkė džihadistų veiklą ir prašė nutraukti „nepateisinamą žiaurumą“.

VERSLO NAUJIENOS

Vilnius tarp sparčiausiai augančių Europos miestų

Vilnius – ketvirtas sparčiausiai augantis verslus miestas Europoje, nurodo amerikiečių verslo žurnalas Inc. com. Ketvirtąją vietą užimantis Vilnius aplenkė Stokholmą, Londoną, Romą, Oslą. Vilnius įvertintas kaip smulkaus verslo talentus auginantis miestas Europoje, taip pat minimas kaip didžiausias finansinių paslaugų centras Baltijos regione. Teigiama, kad šiuo metu Lietuvos sostinė turi galimybių pasiekti puikių ekonominių rezultatų:

„Labai džiugu, kad Lietuvos ir Vilniaus vardas bus išgirstas plačioje tarptautinėje aplinkoje. Šiuo metu visa ta visuma, kurią mes matome, ką turime Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose – tai labai didelė verslo dinamika. Žurnalistai pastebi, kad nemažai kompanijų, sparčiausiai augusių Europoje, geriausių 10-tuke, geriausių 100-tuke yra būtent iš Vilniaus. Tiek, kiek mes matome iš tarptautinių užsienio kompanijų perspektyvos, tiek iš vietos kompanijų, augimo procentai yra iš tikrųjų išpūdingi, nepaisant tam tikrų išorinių grėsmių, su kuriomis šiomis dienomis susiduriame”, – kalbėjo „Investuok Lietuvoje” Investicijų plėtros departamento direktorius Justinas Pagirys.

Pagal augimo tempus Vilnių lenkia tik Milanas, Ryga ir Paryžius.

Ekonomika.lt

Dujų iš JAV gausim jau kitąmet

Gamtinių dujų tiekimo ir prekybos įmonė LITGAS, priklausanti valstybės valdomai energetikos įmonių grupei „Lietuvos energija”, vasario 27 d. JAV pasirašė bendrąją prekybos sutartį, kuri įgalins įsigyti suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) iš JAV kompanijos „Cheniere Energy” padalinio „Cheniere Energy”.

„Cheniere Energy” šiemet atidarys pirmąjį per 40 metų JAV SGD eksporto terminalą, o pirmieji kroviniai Lietuvą galėtų pasiekti jau 2016 metais.

Skačiuojama, kad JAV plėtojami patvirtinti projektai SGD gamybos apimtis iki 2018 metų padidintų 30 mlrd. kubinių metrų per metus – tai yra maždaug 10 proc. dabartinės SGD rinkos. Palyginimui, Baltijos šalys per metus suvar-toja apie 4 mlrd. kubinių metrų gamtinių dujų.

LITGAS yra pasirašiusi 16 neįpareigojančių prekybos SGD sutarčių su kompanijomis, tiekiančiomis apie pusę viso pasaulio SGD, taip pat turi galimybes įsigyti gamtinių dujų rinkoje, iš kitų Lietuvos importuotojų.

LITGAS pranešimas

Populiarėja kaimo turizmo sodybos

Per 2014 metus kaimo turizmo sodybose apsilankė 310,4 tūkst. turistų – 12,5 proc. daugiau nei 2013 metais. Vidutinė poilsio kaimo turizmo sodyboje trukmė buvo 1,90 nakvynės (2013 metais – 1,91 nakvynės). Kaimo turizmo sodybose pernai lankėsi 27,2 tūkst. užsieniečių (7,1 proc. daugiau nei 2013-aisiais), jie sudarė 8,8 proc. visų turistų, pranešė Statistikos departamentas.

Daugiausia poilsiautojų sulaukė Vilniaus (85,7 tūkst., arba 27,6 proc.), Alytaus (48,1 tūkst., arba 15,5 proc.), Kauno (45,8 tūkst., arba 14,8 proc.) ir Utenos (46,0 tūkst., arba 14,8 proc.) apskritys. Gausiausias užsienio svečių skaičius buvo iš Lenkijos, Rusijos, Vokietijos ir Latvijos.

Vidutinė nakvynės kaimo turizmo sodyboje kaina vienam turistui apskrityse svyravo nuo 9,32 iki 15,98 euro. Lietuvos gyventojas už nakvynę kaimo turizmo sodyboje vidutiniškai mokėjo 11,73 euro, užsienietis – 18,23 euro.

Dauguma turistų atvykdavo tik savaitgaliais, populiariausi mėnesiai poilsiauti kaimo turizmo sodybose buvo liepa ir rugpjūtis.

2014 metais apgyvendinimo paslaugas siūlė 662 kaimo turizmo sodybos, arba 42 sodybomis (6,8 proc.) daugiau nei 2013 metais. Kaimo turizmo sodybose vietų skaičius pernai padidėjo 8,6 proc. iki 14,8 tūkstančio.

BNS

Kojinėse vis dar yra milijardas litų

Nuo kovo 1-osios litų į eurus nemokamai nebe-keičia Lietuvos paštas ir kredito unijos. Lie-tuvos banko Grynųjų pinigų tarnybos direktorius Alis Jaramaitis sako, kad apyvartoje dar yra apie milijardas litų. „Kol kas lieka maždaug pusė to tink-lo, kuris keitė litus į eurus. Litai bus keičiami ko-mercinių bankų skyriuose ir Lietuvos banke. Ko-mercinių bankų skyriai keis litus iki metų vidurio – pirmąjį pusmetį, o antrąjį pusmetį keitimus atliks jau žymiai mažesnis komercinių bankų skyrių skaičius. Iki birželio 30 d. litų banknotai ir mone-tos nemokamai bus keičiami 343 bankų padali-niuose, o nuo liepos 1 d. iki šių metų pabaigos 89 ban-kų padaliniai keis tik litų banknotus. Tuo metu trys Lietuvos banko kasos litų banknotus ir monetas nemokamai keis neribotą lai-ką. Litų apyvartoje gerokai sumažėjo, o eurų skaičius nusistovėjęs, nes eilių norinčiųjų pasikeisti litus į eurus nėra”, – sakė A. Jaramaitis.

Lietuvos pašto skyriuose nuo sausio 2 d. iki vasario 25 d. buvo iškeista 807 mln. litų. Lietuvos centrinės kredito unijos pateiktais duomenimis, 14 kredi-to unijų skyrių iki vasario 25 d. į eurus iškeista apie 9 mln. litų.

Ekonomika.lt

Lietuvoje beveik labiausiai iš visos ES krito kainos

Metinis pramonės produkcijos kainų nuosmukis šių metų sausį Lietuvoje buvo vienas didžiausių tarp 28-ių Europos Sąjungos (ES) šalių. Vidaus rin-koje per metus – šių metų sausį, palyginti su 2014 metų sausiu – kainos suma-žėjo 10,6 proc., rodo paskelbti ES statistikos tarnybos duomenys. Didesnis nuo-smukis nustatytas tik Nyderlanduose – 10,9 procento. Estijoje kainos per me-tus sumažėjo 3,3 proc., Latvijoje – 0,1 procento.

Per mėnesį – sausį, palyginti su pernai gruodžiu – Lietuvoje kainos sumenko 3,1 proc., Estijoje – 1,2 proc., Latvijoje – ūgtelėjo 0,4 procento.

Visoje ES pramonės kainos per metus sumažėjo 4,1 proc., per mėnesį – 1,2 procento.

BNS

Perkantys loterijos bilietus patenka į užburtą ratą

Pernai Lietuvoje nupirkta loterijos bilietų už 58 mln. eurų, o išmokėta lai-mėjimų suma siekia 31 mln. eurų. SEB banko šeimos finansų ekspertė Ju-lita Varanauskienė sakė, kad loterijos yra prastas, nors ir viliojantis būdas pra-simanyti pinigų ir kad tikimybė išlošti yra žymiai mažesnė nei būti nutrenk-tam žaibo.

„Vilioja, kad sumokėjęs nedidelę sumą, gali tikėtis išlošti labai daug – pi-nigus, kurių gyvenime gal ir neuždirbsi. Ta suma atrodo taip viliojančiai ir to-kia didelė, kad žmonės tiesiog pamiršta, kad tikimybių teorija tikrai rodo žen-k-lus ne jų naudai ir kad didesnė tikimybė yra pralošti ir nieko negauti negu iš-lošti ir atgauti savo sumokėtus pinigus”, – sakė J. Varanauskienė.

Pasak jos, tikimybė laimėti aukso puodą – kad žmogus atspės visą skaičių eilutę, kuri yra prašoma – yra viena iš keliolikos milijonų.

„Mokslininkai yra suradę kitokių palyginimų: tikimybė būti nutrenktam žaibo yra 30 kartų didesnė nei išlošti aukso puodą. Arba kiek reikėtų lošti, kad galbūt išloščiau, pirkdamas vieną bilietą per savaitę – tai 134 000 metų. Tie skai-čiai yra tokie dideli ir neįtikėtini, kad matematikai kartais juokauja: išlošti auk-so puodą tikimybė yra beveik vienoda – ar tu perki bilietą, ar ne”, – sakė J. Va-ranauskienė.

Ji teigė dalyvavimą loterijose suprantanti kaip žaidimą, bet ne būdą pra-simanyti pinigų. Be to, J. Varanauskienė pažymi, kad loterijos dažniausiai su-vilioja skurdesnius žmones.

Ekonomika.lt

Argentiniečiai gers lietuvišką pieną

Argentinos nacionalinė sveikatos ir maisto kokybės tarnyba patvirtino, kad Lietuviški pieno produktai, pagaminti iš karvių, buivolių, avių ar ožkų pie-no ir atitinkantys reikalavimus, gali būti eksportuojami į šią Pietų Amerikos valstybę.

„Gavome patvirtinimą, kad po derybų ir visų reikiamų dokumentų tvar-kymo Argentina leidžia importuoti lietuviškus pieno produktus – tai dar vie-nas operatyvus Vyriausybės, atsakingų institucijų, diplomatų darbo ir vers-lo laimėjimas. Šiuo metu Lietuvai tai itin aktualu, nes po Rusijos draudimo įvež-ti lietuvišką produkciją buvo būtina ieškoti naujų rinkų”, – Vyriausybės pra-nešime teigia premjeras Algirdas Butkevičius.

Pietų Amerikoje iki šiol Lietuvos pieno produktai buvo eksportuojami tik į Čilę. Pernai rugpjūtį Rusijai uždraudus žemės ūkio produktų importą iš Eu-ropos Sąjungos šalių ir rinkoje susidarius pieno pertekliui, Lietuvos perdirbėjai pradėjo aktyviai ieškoti naujų rinkų.

Lietuvos Vyriausybės pranešimas

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų kovo 4 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,89 EUR

1 AUD (Australijos doleris) – 0,70 EUR

1 CAD (Kanados doleris) – 0,71 EUR

1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,36 EUR

1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,68 EUR

„Jaučiame, kad gausis kažkas gražaus ir vertingo“

Meno ansamblis „Dainava“ netrukus pakvies į chorinės muzikos popietę, paslaptinai pavadintą „Iš arti ir iš toli“. Apie artėjantį koncertą su ansamblio vadovu **Dariumi Polikaičiu** kalbėjosi „Draugo“ bendradarbis **Rimas Černius**.

– Kodėl artėjantis „Dainavos“ koncertas pavadintas – „Iš arti ir iš toli“?

– Turbūt geriausiai į tą klausimą galima atsakyti papasakojant apie tai, kaip gimė šio koncerto idėja. Praėjusią vasarą Lietuvoje koncertavome su Vilniaus choru „Bel Canto“. Paruošėme bendrą programą, kurioje lietuvių liaudies dainos buvo atliktos su pianisto Artūro Anusausko džiazio improvizacijomis. Koncertas puikiai pasisekė. Sumanėme ir čikagiečiams pristatyti tokią chorinės ir džiazio muzikos „suporavimą“. Maestro Anusauskui sutikus atvykti, pradėjome aptarinėti programą ir „befantazuodami“ nuklydome į neįprastas muzikines erdves. Tad koncerto pavadinimas „Iš arti ir iš toli“ turi dvigubą prasmę. Pirmiausia – tai, kad repertuaras bus labai įvairus. Bus progos pasigėrėti tuo, kas lietuviškos chorinės muzikos mėgėjų širdims artima bei miela, bet taip pat pasidomėti tuo, kas šiek tiek tolimesnio, neįprastesnio ir netikėtesnio. Antra – tai, kad atlikėjai atvyksta iš įvairių pasaulio kampų, kai kurie iš toli – Lietuvos, JAV rytų, JAV vakarų, o kai kurie iš arti – Čikagos ir apylinkių.

– Kokias lietuvių liaudies dainas dainuosite? Kodėl jas parinkote?

– Pirmojoje koncerto dalyje skambės lietuviška chorinė muzika – daugiausia lietuvių liaudies dainų aranžuotės. Pavyzdžiui, atliksime Vytauto Klovos „Tylūs, tylūs vakariele“ ir „Rūta žalioji“, Roberto Varno „Lek' gerve“, Giedriaus Svilainio „Pamario dainas“ ir Čiulionio harmonizuotas liaudies dainas. Kai kuriuos kūrinius puoš maestro Anusausko improvizaciniai intarpai ir akompanimentai.

– Ar dainuosite ir dabartinių lietuvių kompozitorių kūrinius?

– Taip. Išskirtinai norėčiau paminėti dvi sudėtingas, bet labai įdomias ir gražias Vaclovo Augustino liaudies dainų aranžuotes – „Tykus, tykus“ (parašyta dvigubam chorui) ir „Anoj pusėj Dunojėlio“. Pastaroji jungia tradicinę liaudies dainos melodiją su šiuolaikiniais choriniais efektais. Ne nuostabu, kad šie du kūriniai dainuojami puikių chorų visame pasaulyje (ne tik Lietuvoje).

– Ar „Dainavos“ choras atliks ir klasikinius kitų tautų kūrinius chorui?

– Antrojoje dalyje skambės kūriniai lotynų ir prancūzų kalbomis – nuo Ravel „Bolero“ adaptacijos chorui, solistėms ir mušamiesiems iki operos ištraukų. Be Ravel, skambės O. Gjeilo, M. Lauridsen, kitų ne lietuvių kompozitorių chorinė muzika. Džiaugiamės, kad atvykusieji į koncertą turės išskirtinę progą išgirsti pirmą kartą nuskambėsiančią „Dainavos“ tenoro jauno kompozitoriaus Martyno Matučio sukurta kompoziciją violončelei, chorui ir fortepijonui pagal romėnų poeto Catullus eiles „Odi et amo“. O koncerto pabaigoje „sugrįšime į namus“, prie tradicinio lietuviško chorinio repertuaro. Bet ir sugrįžus bus netikėtumų...

– Kaip pristatytumėte koncerte pasirodysiantį Lietuvos džiazio pianistą Artūrą Anusauską.

– Jau minėjau, kad susipažinome su Artūru Anusausku praėjusią vasarą Lietuvoje. Tuoj pat pajutome muzikinį ryšį. Maestro Anusauskas yra ir Lietuvoje, ir už Lietuvos ribų gerai žinomas pianistas, kompozitorius, džiazio muzikantas. Jis yra koncertavęs su įvairiais kolektyvais daugelyje Europos šalių, Kinijoje, Rusijoje. Jo diskografijoje yra net 28 kompaktinės plokštelės, iš kurių penkios – autorinės. Dėsto Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, eina džiazio katedros vedėjo pareigas.

Dainaviečiams labai smagu susitikti visiems kartu, nes jų bendras tikslas – dainavimas.

„Dainavos“ archyvo nuotr.

Koncerte jis muzikuos ir vienas, ir kartu su choru, ir su kitais instrumentalistais. Kai kuriems choriniams kūrinimas kurie šiaip atliekami *a cappella*, t. y. be akompanimento, maestro Anusauskas parūpins improvizacinius intarpus ir akompanimentus. Priedo, jis atliks ir solinių improvizacijų pagal lietuvių liaudies dainų temas. O antroje koncerto dalyje (kartu su violončelistu David Forsman ir būgnininku Aru Biskiu) atliks prancūzų kompozitoriaus Claude Bolling „Siuitą violončelei ir džiazio trio“, kuri jungia „tradicinę“ klasikinę muziką su džiazio ritmais ir improvizacijomis.

– Ar „Dainavos“ choristai pritaria „suporuoti“ juos su džiazu? Ar jiems patinka tokia muzika?

– Manyčiau, kad taip. Bet tai geriau sužinosime Anusauskui atvykus, nes tik tada pilnai pajusime šio junginio rezultatą. Šiaip džiazio ir choro kombinacija nėra visai neįprastas reiškinys. Jis ypač populiarius Lietuvoje, kur labai dažnai džiazas poruojamas su liaudies dainų temomis. Gal svarbesnis momentas šiuo atveju, bent chorui, yra ne tiek džiazas, kiek improvizacinis elementas – to neįmanoma iki galo surepetuoti. Nors pats choras iš esmės neimprovizuoja, jį supa improvizuoti akordai, melodijos, sąskambiai – kaskart kažkas naujo. Chorui reikia tvirtumo, kad jis išliktų savitas tame improvizacijų sraute. Bet reikia ir lankstumo, pasidavimo dvasios. Nes choras turi būti atviras improvizaciniam elementui. Tai turi įtakoti choro interpretaciją.

– Labai įdomiai skamba „Dainavos“ atliekamas „Bolero“... Kas pritaikė chorui šį kūrinį? Koks čia būgininkų Aro Biskio ir Alekso Gyllo vaidmuo?

– Kūrinį chorui pritaikė kompozitorius Vladimiras Konstantinovas. Adaptacija parašyta mušamiesiems (būgneliui ir marimbai), kuriais gros Aras Biskis ir Aleksas Gyls, fortepijonui, dviem solistėms ir mišriam chorui. Kompozitorius panaudoja šiuos įvairius muzikinius tembrus „pamėgdžioti“ Ravel orkestruotę. Kartais choras veda melodiją, kartais atlieka harmoninę ir ritminę funkciją. Tai chorui nelengva užduotis, nes reikia ne tiksliai teisingai išdainuoti partijas (kurios yra sudėtingos), bet ir „pagauti“ instrumentinę „spalvą“ bei nuotaiką.

– Ką dainuos solistės Vakarė Petroliūnaitė ir Daina Fischer?

– Solisčių pakvietimą dalyvauti šiame koncerte pradžioje nulėmė ir sprendimas atlikti „Bolero“, nes aranžuotei tinkamai išpildyti reikia solisčių. Tad šiam koncertui į talką pasikvietėm dvi jaunas solistes augusias Čikagos apylinkėse – soprana Vakarę Petroliūnaitę, dabar gyvenančią ir dainuojančią Portland, Oregon, ir mecosoprana Dainą Fischer, neseniai baigusią muzikos studijas Roosevelt universitete ir bepradedančią savo muzikinę karjerą. Be „Bolero“ jos dainuos ir kitas dainas kartu su choru (atlikdamos solo partijas), bei duetą (t. y. be choro). Džiaugiamės, kad bus proga mūsų žiūrovams išgirsti šias talentingas dainininkes.

Koncerte dalyvaus ir violončelistas David Forsman. Jo dalyvavimą nulėmė Martyno Matučio kū-

riny, kuriame choras, violončelė ir fortepijonas pristato nuotaikų kontrastą iliustruodami poeto Catulluso eiles „Aš myliu ir neapkenčiu, ir tai mane kankina“. David yra ilgametis „Dainavos“ talkininkas, nuo 1989 metų, grojęs violončele orkestrų sudėtyse. Džiaugiamės, kad šį kartą jam teks solisto vaidmuo.

Koncerto koncertmeisterė bus Lisa Kristina, kuri per pastaruosius metus vis dažniau pasirodo scenoje lietuviškuose renginiuose. O kaip anksčiau buvo užsiminta. mušamaisiais instrumentais gros čikagietis Aras Biskis ir iš New Yorko sugrįžtantis į savo gimtinę Aleksas Gyls.

– „Dainava“ švenčia 70-ties veiklos metų jubiliejų. Ar jubiliejus bus kaip nors paminėtas? Ar pagerbsite „Dainavos“ veteranus?

– „Dainava“ yra ilgiausiai gyvuojantis užsienio lietuvių choras, įsikūręs 1945 m. Hanau stovykloje Vokietijoje. Ansamblio steigėjai buvo lietuviai tremtiniai, pasitraukę į vakarus sovietams okupuojant Lietuvą. Po penkerių metų, daugeliui narių emigravus į Jungtines Amerikos Valstijas, ansamblis vėl susibūrė Čikagoje. Tiesiog neįtikėtina, kad tą dieną nariai sugebėjo visą kolektyvą „perkraustyti“ per Atlantą. Kažin, ar šiandien pavyktų tokią dalyką padaryti? Tad istorine prasme, ši sukaktis yra verta dėmesio. Choras yra pasiekęs brandų amžių, kurį retas kolektyvas ar organizacija pasiekia. Antra vertus, choras sugeba išlikti jaunatviškas ir gyvybingas. Manau, kad tai yra mūsų (t. y. mano ir choristų) bendro sunkaus, bet smagaus darbo rezultatas. Jaučiu, kad choras nuolat stiprėja, ne tik skaičiais (beje, šiais metais dainuoja daugiau nei 80 narių!), bet ir atlikimo kokybės prasme. Tai reikalauja choristų laiko, pasišventimo ir pasiaukojimo. Pavyzdžiui, naujų metų pirmą šeštadienį suruošėme seminarą (angliškai vadinamą „workshop“). Su mumis padirbėti pasikvietėme College of Dupage chorinės muzikos skyriaus vadovą, dirigentą ir kompozitorių Lee Kesselman. Praleidome popietę gilindami chorinio meno ir vokalo žinias, o vakare suruošėm choro linksma vakarį! Nelengva tokiai didelei grupei susiburti neįprastą repetitijos dieną. Bet tokie susibūrimai be galo vertingi, nes jie praturtina choristus ir paruošia chorą tolimesniems uždaviniams. Tada susumavus, jubiliejus yra svarbus, bet jį švęsdami, drąsiai žiūrime į ateitį.

– Kokios Jūsų nuotaikos, artėjant koncertui?

– Kadangi liko nedaug laiko, šiek tiek pakilo įtampa. Repetitijos tapo intensyvesnės, dažnesnės. Tai prieš koncertą neišvengiama. Bet tuo pačiu kūriniai jau pradeda „sukristi į savas vietas“, o ir choristai jau jaučia, kad gausis kažkas gražaus ir vertingo. Tai kelia nuotaiką. Tad nekantriai laukiame repetitijų su svečiais atlikėjais, ir žinoma, paties koncerto!

Koncertas „Iš arti ir iš toli“ vyks kovo 15 d., sekmadienį, 3 val. p. p. College of DuPage McAninch Arts Center (425 Fawell Boulevard, Glen Ellyn, IL). Bilietus galima įsigyti kavinėje „Old Vilnius“, PLC raštinėje, lietuviškoje parapijose (po šv. Mišių) bei internetu www.dainava.us.

MANO VIRTUVĖ

Gavėniai įsibėgėjus dalinuosi su jumis dar keliais pamėgtų valgių receptais ir su nekantrumu laukiu jūsų mažyčių (ar didelių!) atradimų virtuvėje. Pasidalinkite su visais, rašydami redakcijai paprastu arba elektroniniu paštu.

Jūsų Indrė

Pyragėliai su pomidorais

Šį receptą išbandžiau ne vieną kartą. Pyragėliai tinka užkandai.

250 g (10 oz) miltų
125 g (5 oz) labai šalto sviesto
4 kiaušiniai
1 sv pomidorų (apie 8 vidutiniai pomidorai)
200 ml (2 stiklinės) plakamos grietinės (35 proc. riebumo)
125 g (5 oz) mozzarella sūrio
1 arb. šaukštelis grietinės
1 arb. šaukštelis džiovinto baziliko
pundelis šviežio baziliko
jūros druska
šviežiai malti juodi pipirai

Ruošiama taip vadinama „smėlinė“ tešla. Sviestą sutarkuoti burokine tarka, persijoti miltus ir rankomis maišyti trupinant sviestą su miltais. Gaudasi kaip smėliukas.

Išplakti 1 kiaušinį su žiupsniu druskos ir šaukšteliu grietinės, supilti į miltus ir jungiant viską kartu užminkyti tešlą. Jei tešla nenori sukibti, galima įpilti kokį šaukštą labai šalto vandens. Gautą tešlą suspausti į ritulėlį, suvynioti į maistinę plėvelę ir 0,5–1 valandai dėti į šaldytuvą.

Pomidorus reikia nuplikyti karštu vandeniu ir nulupti odele. Supjaustyti kubeliais ir sudėti į sietelį, kad nuvarvėtų skystis.

Plakimo šluotele išplakti 3 kiaušinius su grietine, įdėti druskos, pipirų. Sūrį supjaustyti kubeliais.

Nedideles formeles ištepti sviestu, iškloti jas tešla, prispaudžiant ją prie dugno ir formelės kraštų.

Ant tešlos dėti truputį pomidorų, keletą kubelių *mozzarella*, kelis lapelius baziliko, užpilti 3–4 šaukštus kiaušinių-grietinės masės. Pabarstyti džiovintu baziliku. Kepti 25–30 minučių iš anksto iki 350 F įkaitintoje orkaitėje.

Troškintas violetinis kopūstas

1/2 galvutės violetinio kopūsto
2 vidutinio dydžio raudoni svogūnai
3 skiltelės česnako
2 vidutinio dydžio obuoliai
2 šaukštai juodųjų serbentų uogienės
Sidro arba vyno acto
vanduo, druska, aliejus

Plonais šiaudeliais supjaustyti kopūstą. Šiaudeliais – svogūnus. Susmulkinti česnaką.

Didesnę gilią keptuvę (Wok) įkaitinti su 2–3 šaukštais aliejaus ir suberti pjaustytus svogūnus. Šiek tiek pakepinus svogūną suberti česnaką, trumpai pamaišyti ir dalimis, vis pamaisant, berti smulkintus kopūstus. Gausis pilna keptuvė, bet kopūstams pradėjus troškintis, jie suminkštės ir turis keptuvėje sumažės. Gerai apvarčius daržoves, sumažinti ugnį ir įpilti 2 valgomuosius šaukštus obuolių sidro acto (aš kartais naudoju cintrinos sultis ar vyno actą), 100 ml vandens ir pabarstyti druska. Viską gerai išmaišyti ir troškinti, keptuvę uždengus dangčiu. Kartas nuo karto kopūstą pavartyti, kad neprikeptų.

Obuolius (saldžiarūgščius) supjaustyti skiltelėmis.

Kai kopūstas išsitroškins ir taps minkštas, sudėti obuolių skilteles į kopūstus ir patroškinti kol obuolių skiltelės suminkštės. Tada į troškinį reikia dėti

2 valgomuosius šaukštus juodųjų serbentų uogienės ir viską vėl gerai išmaišyti. Pateikti karštą.

Šis patiekalas tinka prie visų mėsos patiekalų, tačiau jis skanus ir maistingas pats savaime. Aš net pabandžiau atvėsintus kopūstus panaudoti kaip įdarą lietiniams. Po to blynus apkepiau – buvo labai įdomus ir netikėtas variantas.

Salierių kotletukai

didelis saliero gumbas
4 morkos
didelis svogūnas
3 skiltelės česnako
1 arbatinis šaukštelis džiovintų čiobrelių
1 šaukštas šviežių smulkintų čiobrelių
1 arbatinis šaukštelis maltų kmynų
druska, pipirai pagal skonį
2 kiaušiniai
aliejus

Morkas nuskusti, salierą nulupti, supjaustyti į kelias dalis ir pavirti 10–15 min. Truputį atvėsinti ir sutarkuoti burokine tarka. Svogūną smulkiai supjaustyti, česnaką susmulkinti ir suberti į tarkuotą salierą su morka. Išmaišyti. Pabarstyti druska, pipirais, supilti čiobrelius. Viską vėl išmaišyti.

Kiaušinius paplakti šluotele ir supilti į daržoves. Viską išmaišyti. Rankas padrėkinti šaltu vandeniu, formuoti nedidelius kotletėlius ir dėti juos į keptuvę su įkaitintu aliejumi. Apepti iš abiejų pusių ant nedidelės ugnies, kol kotletėliai gražiai apskrus.

Galima valgyti su grietine arba mėgstamomis daržovėmis.

Siekiama atgaivinti legendą apie lietuvių misionieriaus žygius Amazonės džiunglėse

Ambingas naujosios kartos kino režisierius Vytautas Puidokas, Amazonės džiunglėse išgirdęs intriguojančią legendą apie savo tautietį Aleksandrą Ferdinandą Bendoraitį, pasiryžo ją perkelti į kino ekranus. Pietų Amerikos žemyne vienas didingiausių ir paslaptingiausių išeivijos lietuvių garbinamas ir dievinamas, nors nuo jo mirties prabėgo jau kone du dešimtmečiai. Lietuvoje jo asmenybę gaubia tyla ir... paslaptys.

„Tai bus lietuviška dokumentika, bet įdomi visam pasauliui“, – ambicijų neslepia jau metus šia idėja gyvenantis režisierius, medijas ir kiną studijavęs Didžiojoje Britanijoje. Filmo „Aleksandras Didysis“ premjera numatoma 2016 metų pabaigoje.

Misionierius A. F. Bendoraičio neeilinė asmenybė ir džiunglės visam laikui pakeitė darbai garantavo jam garbingą vietą net kelių Pietų Amerikos valstybių istorijoje. „Indėnų bendruomenės vadino jį Didžiuoju baltuoju tėvu, o nuo epidemijų išgelbėtas gyvybes sunku suskaičiuoti. Bolivijos prezidentas už nuopelnus suteikė lietuviui karinį laipsnį, o Vakarų pasaulis jo darbus gretino su Motinos Teresės, Mahatma Gandhi bei Martin Luther King veikla“, – savo herojų pristato filmo režisierius.

Gydytojas ir misionierius Aleksandras F. Bendoraitis įgyvendino gyvenim-

mo svajonę atokiose Amazonės džiunglėse Brazilijos ir Bolivijos pasienyje. Tris dešimtmečius savo imperiją laukiniame krašte kūrusio, bet savo tėvynės nepamiršusio lietuvių istorija verta kino juostos. Lietuvis buvo vienintelis gydytojas dukart už Lietuvą didesnėje teritorijoje,

pastatė dvi moderniausias ligonines Amazonijoje, išrado laivų-poliklinikų sistemą, o pas ligonius kartais vykdavo privačiu lėktuvu.

„Dokumentinio filmo ‘Aleksandras Didysis’ tikslas – sugrąžinti garsaus misionieriaus vardą į Lietuvą, pristatyti jį pasauliui ir atskleisti žiūrovui, kokia nenusėpama gali būti žmogiškoji prigimtis – tarp dvasios didybės ir žemiškos puikybės“, – teigia filmo prodiuseris Paulius Juočeris, kūrybinės vadybos agentūros „Ironcat“ atstovas. Tarp kompanijos prodiusuotų darbų – rež. Vytauto V. Landsbergio dokumentinis filmas apie Lietuvos partizanus „Trispalvis“ ir vaidybinis filmas „Knygnešys“.

Filmo kūrybinė komanda kviečia prisidėti prie filmo, paremiant režisieriaus ekspediciją Amazonijoje.

<https://www.indiegogo.com/projects/save-his-film/x/9685957>

Taip pat kūrėjai kviečia dalintis bet kokia turima informacija apie A. F. Bendoraitį. Daugiau informacijos apie filmą rasite internetinėje svetainėje www.AleksandrasDidysis.lt.

Naujienas galite sekti filmo „Facebook“ paskyroje. Pirmasis filmo anonsas <https://vimeo.com/119632132>

„Ironcat“ info ir nuotr.

PO DIEVO SPARNU

Karalaitis Kazimieras – Lietuvos globėjas

Renata Žiūkaitė

Kiekvienais metais kovo 3 d. viso pasaulio lietuvius sujungia šv. karaliačio Kazimiero, Lietuvos globėjo gimimo dangui dienos minėjimas. Ir šiandien šventąjį karalaitį myli, į jį pagalbos kreipiasi daugelis Lietuvos žmonių, taip pat ir jaunimas. Angeliškasis jaunikaitis, degas Dievo meile žiburys, gražiausių dorybių gėlynas, skaistusis nekaltybės karžygys – tokiais epitetais kreipiamasi maldoje į šį šventąjį jaunikaitį.

Karaliačio Kazimiero skaistus, atsižadėjimo, pamaldumo, aukos bei arimo meilės kupinas gyvenimas šiandien yra ypatingai aktualus Lietuvai ir jos jaunimui. Pamynęs renesansiško dvaro prabangų gyvenimą ir jo teikiamus malonumus, Kazimieras pasirinko šventumo kelią. Nuo vaikystės turėjęs ypatingą trauką maldai, visa širdimi glaudėsis prie Dievo Motinos Marijos, davė skaistumo įžodį. Tai buvo svarus iššūkis ir daug aukos reikalaujantis atsižadėjimas laisvamaniškoje, humanistinėje XVI a. dvaro aplinkoje, kur buvo mėgiami įvairūs nedori pasismaginimai. Sugėręs motinos Elzbietos Habsburgaitės pamaldumą bei įtakojamas mokytojo kun. Jono Dlugošo, šis Jogailaičių žiedas nešiavėjo dvaro tuštybe, triukšmingomis medžioklėmis, ištaigingais pokyliais. Kazimieras anuomet valdančiose šeimose buvo laikomas inteligentiškiausiu, gabiausiu, šviesiausiu jaunikaičiu. Jis praaugo visus Jogailaičius išmintimi, nepaprastais gabumais mokslui bei nepaprastai teisingu ir doru gyvenimu.

Jau vaikystėje atsisakė Vengrų karaliaus karūnos, nes žemiškos valdžios intrigos jam buvo svetimos. Tačiau Dievo apdovanotas nepaprasta išmintimi, karalaitis pavaudodavo tėvą valstybės valdymo reikaluose. Jis parodė labai daug sumanumo, vadovavo senato posėdžiams, pataisė krašto finansus savo sumania ekonomika.

Kaip Kazimiero pamaldus jaunas gyvenimas buvo tam tikra dvasinė atsvara to meto humanistinėje laisvamaniškoje aplinkoje, taip ir mūsų laikų Lietuvoje ir Amerikoje šio šventojo gyvenimas ir pavyzdys yra ypatingai aktualus; savo praktikuotomis dorybėmis jis skleidžia tyrą gaivų kvapą palaidumu, neištikimybe bei hedonizmu persunktoje visuomenėje.

Krikščioniškas Lietuvos jaunimas labai myli šventąjį karalaitį, gausiai prisimena jo gimimo dangui dieną, kelia širdis ir rankas maldai prie jo palaikų Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje. Jaunimas supranta, kad šventasis karalaitis visas savo dorybes turėjo sunkiai išsikovoti, jo gyvenimas buvo nesuprantamas to meto didikams, jis drįso mesti iššūkį būti kitokiui ir jo drąsa padarė jį skaistumo riteriu bei meilės karžygiu.

Jau kelinti metai iš eilės Vilniaus krikščioniškas jaunimas per karaliačio Kazimiero šventę organizuoja žygį už skaistumą, norėdami paliudyti šių dienų jaunimui, kad karaliačio Kazimiero dorybės yra labai aktualios ir šiandien. „Geriau mirti, nei nusidėti“, – ši karaliačio nuostata per visą jo gyvenimą, o taip pat jau artėjant paskutinei mirties valandai buvo tvirta. Ir šian-

Šv. Kazimieras

V. K. Jonynas

dien šio jauno žmogaus tvirtumas, begalinis pasitikėjimas Dievo globa, jo vidinis orumas, dosnumas kenčiantiems skatina tikintį Lietuvos jaunimą sekti jo pavyzdžiu.

Šią šventojo Kazimiero iškilmių dieną negalime neprisiminti visai Lietuvai reikšmingo įvykio, kai 1984 m. buvo minimos šventojo karaliačio 500-osios mirties metinės. Popiežius Jonas Paulius II Romoje surengė minėjimą, skirtą šio šventojo garbei. Vatikano radijas tuomet transliavo šį minėjimą ir jį galima buvo išgirsti ir Lietuvoje, kuri dar buvo už geležinės uždangos. Kiek ašarų pasirodė daugelio lietuvių akyse, išgirdus Joną Paulių II prabylant lietuviškai, kokią viltį suteikė mūsų tautai šis jo atsigrėžimas į mūsų šalį, kenčiančią melo ir neteisybės priespaudą. Popiežius savo nuostabiu balsu kalbėjo:

Brangūs broliai ir sesės lietuviai! Baigdamas noriu prabilti į jus, tiek čia susirinkusius, tiek Lietuvoje esančius, jūsų gimtąją kalbą. Mes čia, katalikybės centre – Romoje, minėdami šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį, dvasioje nusikeliame prie Lietuvos globėjo karsto Vilniuje. Prieš mūsų akis iškyla šventasis – jaunuolis, maldos, skaistumo, iš meilės plaukiančių darbų, Kristaus Evangelijos liudijimo ir ypatingai meilės Marijai pavyzdys. Jis yra Dievo dovana visai Bažnyčiai, bet ypač tautai, su kuria jis yra suaugęs, kur gyvas jo šventas palikimas.

Į Romos maldas mes įjungiame Lietuvos Bažnyčią, visą mūsų širdžiai mylimą tautą, per amžius tikėjimo vienybe ištikimą Apaštalų Sostui. Prisimename Lietuvos vyskopus, kunigus, klierikus, Dievui pasiaukojusias sielas, jaunimą, kurio specialus globėjas yra šventasis Kazimieras. Meilėje jungiamės su visais broliais ir seserimis tėvynėje, ypač su tais, kurie kenčia dėl tikėjimo, prašydami Dievą, kad visi išliktų ištikimi Kristui.

Prie Aušros Vartų Gailestingumo Motinos kojų sudedame Lietuvos Bažnyčios džiaugsmus ir kančias, o taip pat savo meilę ir viltį: „Marija, Marija, skaisčiausia lelija, Tu švieti aukštai dangiaje. Palengvink vergiją, pagelbėk žmonijai... Nes viską pas Dievą gali“.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime
Draugo fondą
WWW.
draugofondas.org

<http://draugokalendarius.org>

Genovaitė Plukas, gyvenanti **Santa Monica, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 150 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad skaitote, ačiū, kad finansiškai dosniai remiate mūsų laikraštį.

Marius Prapuolenis, gyvenantis **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Viktoria Karaitienė, gyvenanti **Union Pier, MI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad skaitote, ačiū, kad dosniai remiate mūsų laikraštį.

Vida Kuprytė, gyvenanti **Riverside, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijo

Aldona Maciukevičienė, gyvenanti **Michiana Shores, IN**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spaudą.

Roma M. Žilionis, gyvenanti **Baltimore, MD**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

Ona Lukas, gyvenanti **Clarendon Hills, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Sigita Tomkus, gyvenanti **West Hills, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Julius Veblaitis, gyvenantis **Union, NJ**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Nepriklausomybės dieną šventė su dainomis

SIMONA MINNS

Lietuvos Nepriklausomybės dienos šventės neretai palydimos gausiu sniegu ir šaltuku. Atgimimo dienų juk nepasirinksi. O praėjus 25-eriems metams po Nepriklausomybės atgavimo, lietuviai priima šią progą kaip galimybę ne tik atsiųgti atgal ir įvertinti šalies ir bendruomenių augimą, tačiau taip pat žvelgti į šalies ateitį bei planus. Nepaisant snieguoto ir lietuviško oro, vasario 21 d. New Yorko Lietuvių Bendruomenė suorganizavo jaukų vakarą lietuviams ir jų šeimoms.

Šventę vedė ir susirinkusius sveikino New Yorko miesto Lietuvių Bendruomenės (LB) apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys. Susirinkusius taip pat pasveikino Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius bei New Yorko LB apygardos pirmininkas Algirdas Grybas. Buvo smagu girdėti teigiamas svečių mintis, skirtas Lietuvos augimui ir tobulėjimui.

Po svečių kalbų žiūrovus džiugino chorų pasirodymai. Šventė prasidėjo Jungtinių Amerikos Valstijų bei Lietuvos Respublikos himnais. Jungtinį chorą sudarė New Yorko lietuvių choras (vad. Gintarė Bukauskas), New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos moksleivių choras (vad. Gintarė Bukauskas), New Yorko ir New Jersey jungtinis jaunimo choras (vad. Birutė Mockienė).

Choras atliko dainas iš „Dainų šventės 2015“ repertuaro. Choristai buvo labai gražiai pasirošę, o užsidedę vaikų veidai džiugino žiūrovų širdis. Buvo matyti, kad dainininkai labai rimtai ruošiasi artėjančiai dainų šventei ir su nekantrumu jos laukia.

Paklausta apie šventės lūkesčius, New Yorko miesto LB valdybos narė Gintarė Bukauskas sakė: „Mūsų New

Žiūrovai šiltai sutiko tarptautinį muzikantų ansamblį ir šiuolaikiškai nuskambėjusius lietuviškus bei tradicinius džiazų kūrinius. Iš kairės: kontrabosistas iš Latvijos Maksim Peripelica, pianistė iš Kubos Zahili Gonzalez Zamora, trombonininkas Dorsey J Minns ir lietuviė Simona Minns.

Yorko bendruomenės lūkesčiai buvo sutelkti pritraukti kuo daugiau bendruomenės narių ir prasmingai paminėti abi Nepriklausomybės dienas – Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Šie minėjimai New Yorke yra tradiciniai. Minėjimų metu taip pat tradiciškai yra renkamos aukos JAV LB Krašto valdybai bei kitoms organizacijoms, kurioms žmonės aukoja savo noru.

Po chorų pasirodymų vyko džiazų grupės iš Berklee muzikos koledžo (Bostonas) koncertas. Tarptautinis muzikantų ansamblis atliko legendines lietuviškos estrados dainas bei klasikinius džiazų kūrinius. Ansamblį sudarė

lietuviė Simona Minns, dainavusi ir grojusi kanklėmis, trombonininkas Dorsey J Minns, pianistė iš Kubos Zahili Gonzalez Zamora ir šiuo metu New Yorke gyvenantis kontrabosistas iš Latvijos Maksim Peripelica. Žiūrovai labai šiltai sutiko muzikantus ir šiuolaikiškai nuskambėjusius lietuviškus bei tradicinius džiazų kūrinius. Itin žiūrovus nudžiugino lietuvių kalba uždainavusi pianistė Zahili. Simona ir Zahili duetu traukė Kęstučio Kerbedžio dainą: „Po nakties diena, tu patikėki meile...“

Po visų pasirodymų gražią šventę lydėjo vaisės ir *didžėjaus* Rimo Samio

grojama lietuviška estradinė muzika. Mums, atvykusiems iš Bostono, šventė paliko labai šiltą įspūdį. Gintarė Bukauskas minėjo: „Manau, kad oras kažkiek sutrukdė. Jeigu kažkas dvejavo, tai sniegas, manau, leido pasirinkti lengvesnę išeitį – likti namuose. Tiesą sakant, kažkiek liko ir kartėlio. Idealiai norėtume, kad švėtų kuo daugiau New Yorke gyvenančių lietuvių.“

Visi susirinkusieji puikiai praleido laiką – džiaugėsi gyva muzika bei bendra kompanija. Kviečiame kitais metais kuo daugiau New Yorko lietuvių atvykti, nepaisant oro! Su gimtadieniu, Lietuva!

Lietuvos Nepriklausomybės diena – krepšinio aikštelėje

Atkelta iš 5 psl.

Renginyje apsilankė svečiai: Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, NBA atstovas Martin Conlon, JAV LB KV pirmininkė Sigita Šimkuviene-Rosen, KV vicepirmininkas specialioms projektams – prof. dr. Rimas Vaičaitis, KV vicepirmininkas sportui ir ŠALFASS atstovas Tomas Mitrulevičius, dalyvavo ir ukrainiečių kunigas Bohdan Hedz.

Taip pat vyko merginų krepšinio varžybos, vaikų baudų mėtymo konkursas (pirmą vietą užėmė – Alanas Flore, antrą – Lukas Baumila, trečią – Justas Vyšniauskas), tritaškių mėtymo konkursą laimėjo Arūnas Eidukaitis. Buvo pristatytas Kazickų šeimos fondo ir NBA bendras projektas: „Krepšinio galia ir iššūkis – metimas už Lietuvos vaikus“ (Basketball Power Challenge for Children in Lithuania). Šis projektas skirtas padėti Lietuvos vaikams, kad jie daugiau būtų užimti, kad Lietuvoje mažiau būtų smurto, neapykantos ir patyčių bei padėti sportuojantiems žmonėms, tu-

Merginų rinktinė su NBA atstovu Martin Conlon (viduryje, paskutinėje eilėje) bei JAV LB KV pirmininke Sigita Šimkuviene-Rosen (šešta iš kairės).

rintiems negalia.

Šventinį vakarą vainikavo apdovanojimų iškilnės ir diskoteka su dainininku Eugenijumi Disevičiumi iš Clevelando. Buvo įteikti medaliai. Geriausias tritaškių metikas gavo taure ir piniginių prizą.

Už nuopelnus Lietuvai ir JAV LB, prof. dr. Rimas Vaičaitis buvo apdovanotas „Žalgirio“ medaliu. Jis iki šiol pa-

laiko artimus ryšius su Lietuva, dalijasi savo žiniomis su mokslininkais, inžinieriais bei studentais, vyksta skaityti paskaitų, remia gabiausius studentus bei darbuojasi JAV LB Krašto valdyboje.

Irena Nakienė-Valys – JAV LB Rytinės Connecticut apylinkės pirmininkė, JAV LB XX Tarybos narė ir PLB Seimo narė

**LR generalinis konsulas
New Yorke kviečia
paminėti Lietuvos
Nepriklausomybės
atkūrimo 25-erių metų
sukaktį**

Kovo 10 d., antradienį, 7 val. v. Manhattano Šv. Petro bažnyčioje (619 Lexington Ave, New York, NY) vyks dviejų dalių koncertas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventei.

Gros žinomas pianistas **Andrius Žlabys**. Lietuvių autorių kūrinius atliks talentingoji operos solistė, sopranas **Kristina Malinauskaitė**.

Renginio metu kalbės buvęs JAV Valstybės sekretoriaus specialusis patarėjas Baltijos šalių reikalais, analitikas, rašytojas, buvęs „Laisvosios Europos“ radijo direktoriaus pavaduotojas, **prof. Paul Goble**.

Apie dalyvavimą prašome pranešti el. paštu **ny.renginiai@urm.lt**

Motina Marija Kaupaitė pagerbta
St. Adrian parapijos parodoje

Čikagos rajone Marquette Parke, netoli Švč. Mergelės Marijos Gimi-mo parapijos, yra ir kita katalikų parapija – St. Adrian (7000 S. Fair-field Ave, Chicago, IL 60629). Čia vyksta paroda „Sanctity and Holi-ness”, skirta pagerbti Motiną Mariją Kaupaitę, Šv. Kazimiero seselių vie-nuolijos įkūrėją, kurios beatifika-cijos byla tebevedama Romoje. Ku-nigas Tom Mescall, St. Adrian pa-rapijos klebonas teigia, jog Mar-quette Parko ir visos Čikagos ka-talikų bendruomenė turėtų akty-viai skatinti Motinos Marijos Kau-paitės beatifikaciją. Anot klebono Mescall, Romoje viskas sukasi lėtu tempu, bet kartais girgždantis ratas atkreipia dėmesį. Todėl svarbu gar-sinti Motinos Marijos Kaupaitės nuopelnus ir raginti, kad ji būtų pa-skelbta palaimintąja.

Motina Marija Kaupaitė yra ne tik Šv. Kazimiero seselių vienuoli-jos steigėja, bet ir daugelio misijų Amerikoje ir Argentinoje pradi-ninkė. Ją gerbia ne tik lietuviai, bet ir visų tautybių čikagiečiai. Čika-goje gyvenusi imigrantė Motina Frances Xavier Cabrini buvo pa-skelbta palaimintąja 1938 m., o vėliau paskelbta šventąja. Jeigu Motinos Ma-rijos Kaupaitės beatifikacijos byla bus sėkminga, ji taps antrąja Čikagos imig-rante paskelbta palaimintąja. Motina Kaupaitė mirė 1940 m. Šv. Kazimie-ro seselių vienuolyne Marquette Parke. Jos kambarys vienuolyne išsaugotas. Jos palaikai laikomi vienuolyno koplyčioje. Tie, kurie norėtų daugiau su-žinoti apie Motiną Mariją Kaupaitę, gali kreiptis į vienuolyno sesele Margaret Petcavage. Aplankykite St. Adrian parapijoje vykstančią parodą, kuri pagerbia šią šventą mūsų bendruomenės heroję.

St. Adrian parapijos info

Lietuvos nepriklausomybės
atkūrimo 25-mečiui

1990 m. Kovo 11-osios Akto signataras Vidmantas Povilionis

Atkelta iš 7 psl.

Čia paminėti Aukščiausiosios Ta-rybos nariai, balsavę už Nepriklausomybės aktą, daugiausiai buvo kaip nors priešinęsi buvusiai sistemai, bet didžioji dalis signatarų buvo paprasti įvairių profesijų žmonės, iki Sąjūdžio tarsi niekuo iš kitų neišsiskyrę. Jie pa-kilo kartu su atgimstančia Lietuva. Jauna gydytoja Rasa Rastauskienė (vė-liau Juknevičienė) atvažiavo iš Pasva-lio, kur įsijungė į Sąjūdį (jos mama maža mergaitė buvo su savo mama iš-vežta į Sibirą, o jos tėvas įkalintas ir nu-žudytas Rešiotų lageryje); solistė Nijolė Ambrazaitytė, užaugusi tremtyje, atėjo iš Operos ir baleto teatro; rusas Vla-dimiras Beriozovas (pripažintas dirbęs KGB) buvo partinis sovietinis darbuo-tojas; Česlovas Juršėnas buvo neblogas sovietinis žurnalistas; Česlovas Kuda-ba – žinomas kultūrininkas; Lionginas Šepetys – sovietinės Lietuvos kultūros ministras; Pranciškus Tupikas ir Ro-mualda Hofertienė – mokytojai; Nijolė Oželytė-Vaitiekūnienė – kino artistė,

Eduardas Vilkas, Kęstutis Glaveckas ir Albertas Šimėnas – žinomi ekonomis-tai; Saulius Šaltenis, Vincas Ramutis Gudaitis, Kazys Saja – rašytojai ir t. t. Istorijos vėjas keitė jų gyvenimus, o jie keitė Lietuvos valstybės gyvenimą. Šiandien dalis signatarų – suskaičiavau bent penkiolika – jau yra mirę, kai ku-rie tęsia profesinę karjerą (pvz., Al-bertas Šimėnas yra AB „Lietuvos ge-ležinkeliai” generalinio direktoriaus pavaduotojas, Stasys Kropas – Lietuvos bankų asociacijos prezidentas bei Vil-niaus universiteto Tarptautinių san-tykių ir politikos mokslų instituto dė-sytojas, Gediminas Šerkšnys, Vytautas Petras Plečkaitis ir Petras Vaitiekūnas tęsia diplomatinę tarnybą). Politiko karjerą Seime turbūt tebetęsia tik Rasa Juknevičienė ir Emanuelis Zingeris, vienas kitas yra verslininkas, o dau-guma yra pensininkai ir į viešąjį gy-venimą išeina dažniausiai tik ypatin-gų švenčių metu. Apie šešiasdešimt gy-vena iš Signataro rentos.

Pabaiga

A † A
PRANO ir JULIJOS ONOS
BIČIŪNŲ a. a. vaikai

PAULIUS JONAS

Gimė 1950.VI.30 Chicago, IL
Mirė 2014.X.12 Westford, MA

DALIA MARIJA
„TOOTHFAERIE”

Gimė 1952.II.02 Chicago, IL
Mirė 2014.XII.18 Sebastopol, CA

GIEDRĖ ONA NERO

Gimė 1952.VIII.22 Chicago, IL
Mirė 2015.II.03 Taos, NM

Nuliūdę liko: broliai Alvydas, Remigijus, dvynukas Petras,
Kęstutis Pranas, sesuo Gražina Santoski su šeimomis
ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Amžiną atilsį...

Kolegėms

A † A
GENOVAITEI MACIŪNIENEI
ir
DANUTEI CHAINAUSKIENEI

į Amžinybę iškeliavus, gilią užuojautą reiškiame arti-miesiems ir giminėms bei kartu liūdime.

Genovaitė buvo profesoriaus Vinco Maciūno žmo-na ir studentė.

Likę Pabaltijo universiteto (1946–1949)
Hamburg kolegos ir kolegės

www.draugas.org/mirties.html

Elvyra Narutienė, gyvenanti Oak Lawn, IL, pratęsė metinę „Drau-go” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai ačiū už Jūsų nuoširdžią para-mą.

Birutė Tumosa, gyvenanti Santa Monica, CA, paaukojo 50 dol. laik-raščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdi padėka.

Janina Babecky, gyvenanti Woodstock, IL, pratęsė metinę „Drau-go” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Gediminas Damašius, gyvenanti Libertyville, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne viene-rių metų paramą.

Audronė V. Hoeschele, gyvenanti Plymouth, MI, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už su-teiktą finansinę paramą.

Aušrelė L. Izokaitis, gyvenanti Lemont, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padė-kos žodžius tariame Jums.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) kovo 8 d., sekmadienį, 10 val. r. šv. Mišiose švęsime trečiąjį Gavėnios sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Jaunius Kelpšas. Po šv. Mišių vyks JAV LB Brighton Parko apylinkės metinis susirinkimas parapijos salėje. Primename, kad Gavėnios metu kiekvieną penktadienį 3 val. p. p. vyksta Kryžiaus kelio apmąstymai, kuriuos veda kun. Gediminas Keršys.

■ **Kovo 14 d., šeštadienį, 7 val. v. Lietuvių** dailės muziejuje Lemonte vyks aktorės Olitos Dautartaitės monospektaklis „Tūkstantis, tūkstantis, tūkstantis mylių“. Bilietus galite

įsigyti Pasaulio lietuvių centre, kavinėse „Smilga“ ir „Old Vilnius“.

■ **Kovo 22 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejuje Lemonte rengiama popietė, skirta prisiminti afa kun. Kęstutį Trimaką ir jo kūrybą. Bus pristatoma vėliausia knyga „Mano pasaulėjautos kelionė“, išleista po jo mirties.

■ **Verbų sekmadienį, kovo 29 d., po šv. Mišių** Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centro moterų klubas visus kviečia į Centro kavinę valgyti priešvėlykinius pusryčius. Pusryčių kaina – 20 dol. Atvykite ir paremkite Jaunimo centrą.

„Muzika – vartai į mūsų smegenis“ („Connection: Music as a Gateway to Brain“) – tokia tema San Francisco Conservatory of Music paskaitą-koncertą surengs neuromokslininkė ir dainininkė sopranas **Indrė Viskontas** kartu su pianiste **Keisuke Nakagoshi**. Paskaita-koncertas vyks **kovo 6 d. 8 val. v. Hume Concert Hall, 50 Oak Street @ Van Ness**. Įėjimas – nemokamas.

Pereiname prie pavasarinio laiko!

Neužmirškite kovo 8 d., sekmadienį, 2 val. nakties pasukti laikrodžių rodykles viena valanda pirmyn. Saulėtekis ir saulėlydis kovo 8-tą bus valanda vėliau nei dieną prieš tai.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo Bažnyčia
(6812 S. Washtenaw Ave. Chicago, IL 60629)

VELYKŲ TVARKARAŠTIS

Kovo 7 d., šeštadienį, 3 val. p. p. – Išpažintys
Kovo 14 d., šeštadienį, 3 val. p. p. – Išpažintys
Kovo 21 d., šeštadienį, 3 val. p. p. – Išpažintys
Kovo 28 d., šeštadienį, 3 val. p. p. – Išpažintys

Kovo 29 d. VERBŲ SEKMADIENĮ
Šv. Mišios – 9:30 val. r. ir 11 val. r.

Balandžio 2 d. DIDJĮ KETVIRTADIENĮ
5 val. p. p. – Paskutinės vakarienės šv. Mišios
Balandžio 3 d. DIDJĮ PENKTADIENĮ
5 val. p. p. – Kristaus kančios pamaldos.
Balandžio 4 d. DIDJĮ ŠEŠTADIENĮ
5 val. p. p. – Velyknaktis – šv. Mišios

Balandžio 5 d. VELYKŲ SEKMADIENĮ
7 val. r. – Prisikėlimo šv. Mišios (lietuvių k.)
9:30 val. r. – šv. Mišios (anglų k.)
11 val. r. – šv. Mišios (lietuvių k.)

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Kovo 8 d., nuo 12 val. (iki 3 val. popiet)

Crystal Gardens salėje NAVY PIER
600 East Grand Avenue, Chicago, IL 60611

Lietuvos NEPRIKLAUSOMYBĖS šventė

Taip pat programoje:

- Liaudies šokių grupės GRANDIS
- LIETUVOS VYČIAI, SUKINIS
- Choras SVAJONĖ
- Solistė AGNĖ GIEDRAITYTĖ
- Teatro grupė ŽALTUVYKSLĖ
- Lietuvių etninis, kultūrinis, kulinarinis PAVELDAS, MUGĖ

www.skyle.it f skylenai

Lietuvos Nepriklausomybės 25-mečio šventėje Čikagoje pasirodys ypatingi svečiai

Š. m. kovo 8 d., sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės šventėje Čikagos Navy Pier „Celebrate Lithuanian Independence“ koncertuos svečiai iš Lietuvos – grupė „Skyle“ ir Aistė Smilgevičiūtė. Šventinė programa vyks nuo 12 val. p. p. iki 3 val. popiet Navy Pier centro „Crystal Gardens“ salėje (600 E Grand Ave., Chicago, IL 60611).

LR generaliniam konsulatui Čikagoje, bendradarbiaujant su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier ir JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba, paruošta meninė programa, kurioje pasirodys tautinių šokių grupės „Suktinis“ (vad. G. Elekšytė Knieza), „Lietuvos Vyčiai“ (vad. L. Ringienė) ir „Grandis“ (baletmeisteris. G. Grinkevičius), vaikų pop choras „Svajonė“ (vad. A. Šimkuvienė), solistė Agnė Giedraitytė ir muzikė Genė Razumienė bei, žinoma, svečiai iš Lietuvos.

Šiomet šventės svečių laukia naujiena – teatro sambūrio „Žaltvykslė“ nariai (rež. I. Čiapaitytė) įrengs „Lietuvišką sodybą“, kurioje „Bravo Bites Catering“ padengs lietuvišką vaišių stalą (susipažinti ir pasigėrėti), o „Food Depot International“ įmonė pakvies paragauti lietuviškų gaminių. Netoliese Čikagos lietuvių tautodailės instituto narės atskleis tautinės tekstilės įvairovę ir rodys, kaip audžiama, verpiama bei marginami velykiniai margučiai. Keramikas Alvydas Parkarklis lipdys iš molio ir leis šį meną išbandyti šventės svečiams, o pynėjas iš vytelių Bronius Ilevičius pins ir rodys jau sukurtus dirbinius. Gedimino lituanistinės mokyklos mokytojos kvies svečius pasimatuoti lietuvišką tautinį kostiumą bei nusifotografuoti atminimui. Salėje mažiesiems lietuvišką suvenyrą pasigaminti padės Maironio lituanistinės mokyklos praktikantės iš Lietuvos. Renginio metu tradiciškai vyks verslo, meno, tautodailės bei nepelno siekiančių lietuviškų organizacijų mugė, kurioje dalyvaus Balzeko lietuvių kultūros muziejus, „Field Prints“, menininkai Aušra Tallat-Kelpša Di Raimondo, Agnė Sabonis ir kt. Savo veiklą mugėje pristatys Čikagos apylinkių lietuvių Rotary klubas bei Nacionaliniai Amerikos lietuvių šlovės rūmai, filmo „Game Changer: Lithuania’s Nonviolent Revolution“ projektą – jo kūrėja Rima Gungor, į dešimtąją Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventę kvies jos organizatoriai. Bus galimybė paragauti lietuviškų patiekalų, kuriuos pasiūlys restoranas „Kunigaikščių už-eiga“.

Renginį remia LR Užsienio reikalų ministerija, jis yra programos „Globali Lietuva“ dalis.

Maloniai kviečiame pasipuošti lietuviškais tautiniais drabužiais arba kitais lietuviškais ženklais, atsivesti draugus ir bendrai švęsti Lietuvos Nepriklausomybės 25-metį.

LR gen. konsulato Čikagoje info

Balzeko muziejuje – „Lietuvių Charta“

Kovo 13 d., penktadienį, 7 val. v. Balzeko muziejuje (6500 S. Pulaski Road, Chicago, IL, 60629) atnaujintame Audiovisual kambaryje bus rodomas lietuvių kalba sukurtas filmas „Lietuvių Charta“.

Filme panaudota dokumentinė medžiaga nuo 1944 metų, kai lietuviai traukėsi iš Lietuvos, apie jų gyvenimą DP stovyklose 1945–1952 m. Politiniai emigrantai iš Lietuvos sukūrė 13-kos punktų „Lietuvių Chartą“, davusią pradžią Lietuvių Bendruomenei. Išsisklaidę po kitas pasaulio šalis, lietuvių išsaugodami lietuviai organizavo šeštadienines mokyklas, Ateitininkų, skautų ir kitas Lietuvoje veikusias kultūros veiklos tradicijas. Lietuvių puoselėjimo darbas tebetęsiamas iki mūsų dienų.

Į klausimus lietuvių ir anglų kalba atsakys **prof. Antanas Adomėnas**.

Renginį organizuoja
Department of Film And Audio Archives vedėja Audra Adomėnas.
Bus vaišės.